

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon števil 3122, 3123, 3124,
3125, 3126

Inseratni oddelci: Ljubljana, Seles-
burgova ul. — Tel 3402 in 3392

Pošta: Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455.

Poročnica Celje: Kocenova ulica 2
Telefon št. 190.

Računi pri post. dek. zavodih: Ljub-
ljana št. 17 749.

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno 30 din
Za inozemstvo 50 din

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126, Maribor,
Grajski trg št. 1, telefon št. 2455
Celje, Stronachova ulica št. 1
telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo

JUTRO

Boj proti malodušju

Te dni smo čitali, da pripravljata turška vlada nove, poostrenejše ukrepe proti tako zvanim defetistom, ljudem, ki s svojim govorjenjem ali obnašanjem razširjajo malodušje v turškem narodu. Poročilo pravi, da bodo odslej v Turčiji vsi primeri, ki se tičejo slabitve turške narodne odporne moči, sojeni izključno le po turškem vojaškem zakonu. Po tem zakonu se smatrajo za defetiste vsi, ki širijo take neresnične vesti, da lahko oslabijo odpornost turških obrambnih sil. Najmanjša kazen za tak primer znaša sedaj ledo dni zapor, lahko pa se izreče tudi smrtna kazen.

Turčija pa ni edina država, ki je s posebnimi zakonskimi predpisi napovedala boj malodušju. Pisali smo že o bolgarskem zakonu za zaščito notranjega mira in reda, ki vsebuje prav tako zelo ostre določbe proti osebam, ki na kakršnokoli način povzročajo malodušje v narodu in s tem slabijo splošno narodno odpornost. Tudi Švica je že kmalu po izbruhu vojne izdala stroge predpise za pobjanje malodušja kot naihuišega notranjega sovražnika države. Po sklepih lanske vseameriške konference v Havani so tudi ameriške države izdale razne ukrepe za preganjanje vseh onih, ki trosijo neresnične vesti in duhovno razdvajajo javnost v posameznih državah z namenom, da bi se pojavila nesoglasja glede odobritve obrambnih korakov, ki bi jih smatrala posamezne vlade za potrebne v skladu s sklepi navedene konference. Takšnih primerov bi lahko navedli še vse polno. Zanimivi so tem boli, ker gre po večini za države, ki so izven vojne, ki pa vendar smatrajo, da se je treba tudi v takšnem položaju temeljito zavarovati proti vsemu, kar bi moglo kakorkoli kvarno delovati na narodno skupnost in s tem slabiti splošno narodno odpornost.

Za takšno in podobne ukrepe se danes odločajo vse države brez razlike v spoznanju, da se skozi nevarnosti sedanje vojne lahko prebijejo samo narodi, ki so na znotraj trdni in krenko povezani v duhovno celoto, ki ne trpi na sebi najmanjših razpok. Pri tem je po sedanjem mednarodnem položaju povsem podrejenega pomena, ali gre za narode, ki so v vojni, ali za take, ki so še izven nje. Previdnost zahteva povsod zavarovanje v naprej. V tem pogledu ni namreč nikdar mogoče natančno predvideti, kdaj lahko nastopijo preizkušnje, ki zahtevajo od narodov, da tako rečemo, polaganje izpita o njihovi moralni ali duhovni zrelosti. Kolikor bolj je narod na takšne izjemne položaje že vnaprej pripravljen, tem bolj je zavarovan proti vsem razdiralnim duhovnim silam, tem močnejši je njegov duh, tem silnejša je njegova splošna odpornost. Nespornost pa je malodušje prav v takšnih primerih pravi grobovok narodov, saj jim še celo v miru lahko popolnoma zatne vse njihove tvorne sile.

Zato se ne čudimo, ako smatramo danes vse države malodušje svojih državljanov za sovražnika št. 1. Zato je tudi razumljivo, ako skušajo iztrebiti to najhujšo notranjo nevarnost že pri samem korenju. Njih ukrepe za pobjanje malodušja pa si najlažje razložimo, ako si vsaj v grobih obrisih predočimo vse glavne izvore te nevarne in nalezljive bolezni, ki ji lahko podleže tudi najbolj zdrav organizem, ako družba ne poskrbi za to, da okužene izolira.

Malodušje je lahko zunanega ali notranjega izvora. Od zunaj prihaja po najrazličnejših kanalih: po radiu, tisku, sumljivih osebah itd. Pred meseci smo v tej zvezi pisali o tako zvani živčni ali duhovni vojni, ki je tudi del sedanje vojne, in sicer njen najbolj nevaren del, ker se ne svojem delovanju in učinkih ne omejuje le na oba vojnata tabora, temveč zajema še prav posebej tudi vse narode izven vojne. Razume se samo po sebi, da po tej poti seje malodušje med tem ali onim narodom samo njegov zunanji sovražnik, ne pa njegov prijatelj. To bi moralo biti osnovno vodilo vsem, ki iščejo merilo, po katerem naj bi odbitali vsako malodušno propagando od zunaj.

Malodušje pa je lahko tudi notranjega izvora: včasih posredno, v kolikor se oprime posameznikov od zunaj in ga ti še nadalje širijo, včasih pa neposredno, v kolikor nekateri ljudje hote ali nehoti dopuščajo širjenje najrazličnejših neupravičenih govorov in tako zvanih »zanesljivih informacij«. Nekateri delajo to namerno, ker so v službi tujih interesov, drugi pa iz nevednosti, v kolikor tem govoricam slepo nasedajo, ne da bi pomislili, koliko škode lahko povzroče s svojim klepetanjem, in ne da bi se vprašali, ali je res, kar mehanično prenašajo naprej kot »zanesljivo« in »točno«.

Kako prav bi vsi ti ljudje storili, ko bi se pri kom, ki je vsaj nekoliko bolj poučen, informirani in se z njim posvetovali? Tako bi lahko marsikateri zdrav posameznik preprečil, da bi postal prenašalec nevarne bolezni malodušja, obenem pa zaježil vseko neupravičeno govorjenje, ki po navadi tudi zato tako porazno deluje, ker smatra vsak prenašalec senzacija tako rekoč za svojo dolžnost, da še sam nekaj doda k neresnici, ki jo prenaša... Tudi v tem pogledu

Ameriški obrambni proračun

Roosevelt je predložil parlamentu državni proračun, ki izkazuje 600 milijard din izdatkov za obrambne namene ter predstavlja program Amerike za totalno obrambo demokracije — Nov velik Rooseveltov govor ob priliki utemeljitve proračuna

Washington, 8. jan. j. (Ass. Press) Predsednik Roosevelt je danes predložil kongresu predlog proračuna za proračunske leto 1941/42, ki traja od mesca junija 1941. do mesca junija 1942. Proračunski predlog določa celokupne izdatke na 17.485 milijonov dolarjev (ca. 960 milijard dinarjev), 29% več kot v tekočem proračunskem letu. Od celokupnih izdatkov odpade 10.811 milijonov za izdatke vojne obrambe, kar znaša 62% celokupnih izdatkov. Vojni izdatki so napram izdatkom v tekočem proračunskem letu narasli za 67%. Proračunski primanjkljaj znaša 9.210 milijonov, dočim je še lansko leto znašal le 6.889 milijonov dolarjev.

Glede višine sedanjega proračuna, ki je najvišji, kar so jih kdaj imele Zedinjene države, je zanimivo primerjati glavne postavke izproračunov prejšnjih let. Tako so znašali izdatki za narodno obrambo v proračunskem letu 1939 — 1940 ca. 1,5 milijarde, v tekoči proračunski dobi so znašali redni izdatki za narodno obrambo 6 in pol milijarde dolarjev, dočim znašajo sedaj predloženi redni proračunski izdatki za narodno obrambo ca. 11 milijard dolarjev (ca. 600 milijard din). V resnici bodo izdatki še znatno višji in se lahko smatra, da bo oborožitveni program Zedinjenih držav zahteval v proračunskih letih 1940, 1941 in 1942 iz rednih proračunskih sredstev približno 28 milijard dolarjev, porazdeljenih v zelo progresivni stopnji na omenjena tri proračunska leta. Razen tega je treba pričakovati, da bo vlada zahtevala takoj po končani proračunski debati od kongresa še odobritev izrednih kreditov, ki se bodo gibali v višini ca. 10 milijard dolarjev in se bodo v glavnem uporabili za organizacijo ameriške pomoči Angliji.

Rooseveltov govor

V svojem pojasnitvenem govoru k proračunskemu predlogu je predsednik Roosevelt naglasil, da pomeni novi ameriški proračun kombinacijo stroškov, ki jih zahteva »New Deal« in narodna obramba. Zedinjene države bodo v triletnem obdobju žrtvovala za izvršitev svojega velikega oborožitvenega načrta približno 25 milijard dolarjev, s čemer pa še ni rečeno, da pomeni to že dokončno potrebno vsoto. Morda bodo razmere v bodočnosti zahtevale še dodatnih denarnih sredstev. Ameriška vlada je zdaj izdelala program za totalno obrambo demokracije. Položaj na svetu zahteva od Zedinjenih držav, da si zgradi tako močno orožje na kopnem, na morju in v zraku, da bodo lahko obvladale vsak položaj. Razen lastne obrambe pa je potrebno, da Zedinjene države neprestano nudijo orožje in sredstva tudi vsem tistim narodom, ki se zdaj bore proti svojim napadalcem. Oborožitveni program Zedinjenih držav določa najmodernejšo opremo za najmodernejšo mehanizirano armado, ki bo štela že prihodnje leto skoraj poltrij milijon vojakov in skoraj dvakrat tako številno mornariško posadko, kakor zdaj. Razen opreme za vojsko je v načrtu zgradnja največje mornarice na svetu in novega silno močnega letalskega brodogradnje. V načrtu je gradnja velikega števila vojnih in trgovinskih ladij, tankov, letal in topov ter vsega drugega orožja, s katerim se bomo branili proti napadalcu, s katerim bomo ojačili svojo varnost ter utrdili postojanke demokracije proti slehernemu pritisku od zunaj, kakor tudi proti vsem razdiralnim silam v notranjosti. Razen za potrebe redne vojske je potrebno mnogo sredstev tudi za pomožno organizacijo in izpolnitev notranje varnostne službe, ki šteje že zdaj nad milijon mož in žena širom Zedinjenih držav.

Seveda pa ta gigantski program oborožitve, ki smo si ga zastavili, ne sme škodovati rednemu razvoju in izvajanju socialnih načel v okviru »New Deal«.

Treba bo s primernimi ukrepi zagotoviti, da ta naš program, ki bo zahteval silnih naporov od naših produkcijskih virov, ne bo oviran zaradi pomanjkanja sil, ki jih bo zahtevala organizacija narodne obrambe. Doseči moramo, da bodo demokracije v izvrševanju načrta res izkoristile do najvišje mere vsa svoja sredstva, vse vire in vse delovne sile.

Storjeni bodo primerni ukrepi, da dobički vojne industrije, ki bo izvrševala zastavljeni program, ne bodo mogli presegati dovoljene mere. Vlada Zedinjenih držav bo vobče polagala kar največjo paž-

sno na tem mestu že opozorili na vodilo, ki naj bi se ga držal vsak zdrav državljan: Ne prenašaj naprej, kar se ti zdi sumljivo, še najmanj pa ono, kar sam spoznavas za škodljivo našim splošnim interesom! In kadar kaj takega slišiš, poskrbi takoj, da govorice odločno zavrneš! Ko boš tako obvladal samega sebe, boš najprej preprečil, da bi bolezen malodušja tudi tebe zajela, nato pa boš pripomogel še k izolaciji že obolelih in tako preprečil, da bi se bolezen širila naprej. Odveč bi bilo poudarjati, kolikšna je v tem pogledu zlasti naloga naših organizacij, naj bodo kulturne, športne, gospodarske ali kakršnoli že. Se večje pa so v tem pogledu dolžnosti posameznikov, ki jim je poverjena vzgoja ljudstva.

Mimo dolžnosti posameznikov in zasebnih organizacij pa gre še za dolžno-

njo, da se ta program ne bo izvrševal morda na škodo socialnemu nivoju vseh slojev v Zedinjenih državah. S povišanjem direktnih davkov se bo skušalo doseči delno pokritje izdatkov za narodno obrambo, čeprav zaenkrat nihče ne more reči, da ne bo v danih okoliščinah slednjič potrebno naknadno povisjanje narodnega dolga.

Roosevelt je se nato dotaknil nekaterih podrobnosti dosedanjega dela v izgradnji narodne obrambe ter je naglasil, da je trenutno že v delu, oziroma so dela odložena, za 125 novih industrijskih podjetij, ki bodo delala za potrebe narodne obrambe, dočim je vrsta nadaljnjih tovarn še v načrtu. V 6 mesecih je bilo izdanih za približno 10 milijard dolarjev naročil, ki so v kakršnikoli zvezi z organizacijo narodne obrambe. Širom Zedinjenih držav rastejo iz tal nova tovarniška poslopja in produkcijska sposobnost ameriške industrije naglo narasta.

Vlada bo tudi v bodoče skrbela, da se zajamči normalni razvoj in napredek socialnega življenja. Nadaljevala bo v prvi vrsti tudi svoj začetni program za napredek in izgradnjo poljedelstva, pri čemer bo zlasti gledala na to, da se zagotovi obstoj kmetov, ki so z vojno izgubili svoja inozemska tržišča, zlasti za prodajo bombaža, žita in tobaka.

Na koncu svojega govora se je Roosevelt zelo optimistično izrazil glede izgledov za bodoči razvoj gospodarskega življenja v Zedinjenih državah. Izrazil je nado, da se bo narodni dohodek dvignil do še nedosežene višine. Ko bo tej vojni sledil mir, se zaključil Roosevelt, upam, da bo to mir dosegla prijateljstva med so-

sednjimi narodi. Tedaj bo tudi postala morda morda popolna razorožitev. Samo v takem svetu dobrega sosedsstva bo mogoče spet vzpostaviti tudi gospodarsko ustaljenost.

Tri enako močna brodogradnja

Washington, 8. jan. j. (Ass. Press.) Na konferenci tiska je sporočil danes mornariški minister Knox, da bo že s 1. februarjem ameriška vojnica mornarica razdeljena v tri enako močna brodogradnja: atlantsko, pacifiško in azijsko. Knox je dejal, da taka razdelitev najbolj odovarja sedanjemu mednarodnemu položaju. Osebnost mornarice bo pomnožena še za 42.000 mož tako da bomo vse ameriške vojnice imeli polno posadko, katero v vojnem času 280 pomožnih ladij bo prikličenih vojni mornarici.

Za novega poveljnika pacifiške vojnice brodogradnja in obenem za vrhovnega poveljnika celokupne vojnice mornarice Zedinjenih držav je bil imenovan admiral C. M. Doolittle. Doseženi vrhovni poveljnik admiral Richardson je stavljen na razpoloženje admiraliteta in bo porabljen za posebne naloge, o katerih pa še niso na razpolago nobeni podatki.

Na vprašanje novinarjev ali bodo Zedinjene države posodile Angliji še kaj več starih različek je odgovoril Knox: Ne, enega različka ni mogoče več od tistih, ne da bi bilo mogoče naše vojnice mornarice resno prizadeti.

Tobruk obkoljen

Angleški motorizirani oddelki so prodrli že zapadno od Tobruka in odrezali mesto od zaledja

Rim, 8. jan. br. (Stefani.) Vrhovno poveljstvo italijanske vojske je danes objavilo naslednje 215 službeno vojno poročilo o borbah v Afriki:

V Cirenaiki delovanje izvidniških čet in topništva med Bardio in Tobrukom. Naša letala so torpedirala neki sovražni rušilec pri Solumu. Skupine lovskih letal in bombnikov so s strojnimi obstreljevali in razpršile sovražne motorizirane čete.

Sovražna letala so donovno napadla razne kraje v Cirenaiki ter bomba dala mesto Tobruk, kjer so bili 4 ljudje ubiti in okrog 10 ranjenih. Ena sovražna letala je bilo sestreljeno v spoopadu z nekim našim lovskim aparatom.

V vzhodni Afriki so naša lovška letala s takojšnjo intervencijo onemogla bombardiranje nekega našega kraja v Eritreji, ki so ga skušala napasti sovražna letala.

Angleška poročila

London, 8. jan. s. (Reuter.) V merodajnih angleških vojaških krogih se je danes zvedelo, da je Tobruk takorekoč že odrezan na zapadu od ostale Libije. Angleške mehanizirane prednje straže so prodrle že zapadno od Tobruka tako da je sedaj skoro nemogoče da bi se mogla italijanska posadka v Tobruku brez boja z angleško vojsko še umakniti. Prav tako nemogoče se zdi, da bi mogli Italijani v Tobruku poslati ojačenja. Manjši italijanski izvidniški oddelki morda lahko še pridejo neopaženo skozi puščavo mimo angleške vojske, za vso garancijo pa je to popolnoma nemogoče. Položaj pred Tobrukom je sedaj povsem slaben onemu pred Bardio, kjer je general Wavell napredil skrbno obkolil trdnjavo, preden je odredil glavni napad.

Cenilo, da šteje italijanska posadka v Tobruku približno 10.000 mož.

Kairo, 8. jan. s. (Reuter.) Poveljstvo angleške vojske na Bliznjem vzhodu javlja v svojem današnjem komunikatu: Libija: Koncentracija naših čet pri Tobruku se nadaljuje. Skupne angleške in

avstralske izgube pri zavzetju Bardia so znašale manj nego 600 mož.

Na mejah Sudana in Kenije se nadaljuje aktivnost naših patrol.

Kairo, 8. jan. AA. (Reuter.) Medtem ko glavna britanska imperialna vojska napreduje proti Tobruku, bo morabit, kakor pri napadu na Solum in na Bardio, nekaj dni zatijša, dokler ne bodo izdelani popolni načrti za napad. V vmesnem času pa poteka transport za preskrbo prednjih enot v redu in navzlic velikim daljnostim od postojank, ki se s' alno povečujejo. Na cesti skozi puščavo se stalno vidijo cele reke voz, ki vozijo vodo, hrano in strelivo. Ta pot se vleče v dolžini 300 km v ogromni libijski puščavi od Mara Matruha pa do prednjih britanskih čet.

General Bergonzolli ušel

Kairo, 8. jan. s. (Reuter.) Poveljstvo angleške vojske na Bliznjem vzhodu je objavilo danes popoldne naslednji poseben komunikat:

Sedaj je ugotovljeno, da je vrhovni poveljnik fašistične milice v Bardii skupno z dvema divizijskima generaloma milice v noči pred padcem Bardie zapustil svoje čete in prepustil poveljstvo častnikom redne vojske. Eden izmed pobeglih generalov je bil skupno s svojim štabom medtem severno od Bardie na beu ulet. Vrhovnega poveljnika generala Beronollija in druge pa še posrečamo. Mogoče je da so ušli z motornim čolnom, ki je bil posebej v to svrhu pripravljen. Likanje se nadaljuje.

Vpliv Rusije v Bolgariji

Švicarski listi napovedujejo ojačenje ruske diplomatske aktivnosti v Bolgariji

Curich, 8. jan. o. Tukajšnji listi poročajo, da je neki član bolgarske vlade takoj po povratku ministrskega predsednika Filova v Sofijo v razgovoru z novinarji izredno odločno izjavil, da so povsem neupravičene vesti, po katerih naj bi nemške čete prihajale v Bolgarijo. Opozoriti moram, je naglasil, da ni pričakovati nikakega novega senzacionalnega razvoja dogodkov.

Bern, 8. jan. o. Po informacijah švicarske brzojavne agencije je sovjetska vlada imenovala Aleksandrovskega, višjega funkcionarja komisariata za zunanje zadeve, za poslanika svetnika v Sofiji. Aleksandrovski je takoj z letalom odpotoval na svoje novo službeno mesto, kjer je že prejel svoje posle. Poučeni krogi naglašajo, da je bil Aleksandrovski predsednik ruske delegacije v sovjetsko-nemški razmejitveni komisiji. Diplomatski krogi smatrajo imenovanje Aleksandrovskega za znamenje ojačane ruske diplomatske aktivnosti v Bolgariji.

Sofija, 8. jan. s. (Ass. Press.) Več članov bolgarske vlade je odpotovalo v neko kopalnico 80 km od Sofije. Domnevajo, da

Pomoč Angliji

Washington, 8. jan. (Ass. Press.) Predsednik reprezentativne zbornice je imel danes daljšo konferenco z zunanjim ministrom Hullom in finančnim ministrom Morgenthauom. Pozneje je sporočil novinarjem, da je konferenca veljala vprašanju legislature v zvezi s posoditvijo vojnega materiala Angliji. Da se uveljavljanje v to svrhu potrebnih zakonov čim bolj pospeši, bosta o zakonskih predlogih razpravljala senat in reprezentativna zbornica istočasno.

Zaenkrat predsednik Roosevelt še ni sporočil, koliko vojnega materiala bo posojenega Angliji. Dokler namreč kongres takega predloga ni odobril, ni mogoče dati v proračun nobene postavke. V dobro poučenih krogih pa izjavljajo da namreč Roosevelt predloži, da bi bilo Angliji posojenega za 10 milijard dolarjev vojnega materiala in ladij, in sicer v času treh let.

4.000 novih letal za mornarico

Washington, 8. jan. j. (A. R.) Po informacijah iz ministrstva za vojno mornarico bodo ameriške tovarne v teku letošnjega leta dobavile ameriški vojni mornarici 4000 novih letal vseh vrst.

Amerika ne misli zasesti Grenlandije

Washington, 8. januarja. AA. (DND) Predsednik Roosevelt je včeraj zanikal novico, češ da bi se ameriške čete morale izkrcati na Grenlandiji.

Nemški kor v Italiji

Rim, 8. jan. j. (Havas.) V zvezi z dirigiranjem nemškega ekspedicijskega korpusa v Italijo citira italijanska agentura St. fani članek iz nemškega lista »Völkischer Beobachter«, ki smatra, da pošiljanje nemškega vojaštva v Italijo ni smatrati zločin kot gesto prijateljstva in v ime tovarništva. Nemčije namreč zavezuje Italiji v njuni skupni borbi, marveč tudi kot dejstvo, ki odkriva nemški interese premagati skupnega sovražnika tudi na Sredozemskem morju. Na Sredozemskem morju je Velika Britanija posadila mornarico in ostala tako tudi skoraj stoletja. Zaradi tega je treba Veliko Britanijo usodno iztisniti iz tega prostora.

Vpoklic letnika 1922 v Italiji

Rim, 8. jan. s. (Ass. Press.) Danes je bilo odločeno, da bo v kratkem nastopil redni vojaški rok letnik 1922 italijanske vojske. Normalno bi moral ta letnik služiti vojaški rok šele prihodnje leto.

Angleški demantiji

London, 8. jan. AA. (Reuter.) V merodajnih londonskih krogih spočajo, da so neresnične vesti, da bi bile pot plene tri britanske vojnice ladije, ki so bombardirale utrbe Bardie. Prav tako so neresnična poročila, da bi bila ptopljena neka druga ladija, in da sta bili hujo poškodovani dve križarki, ena podmornica in rušilec, ena oklopna in en monitor.

Ukrep bolgarske vlade

Sofija, 8. jan. s. (CBS). Notranji minister Grabovski je danes napovedal, da bo izdala bolgarska vlada energične ukrepe proti vsem osebam, ki širijo potom četakov vznemirljive vesti o Bolgariji.

Promet med Bolgarijo in Turčijo oviran

Carigrad, 8. jan. s. (Ass. Press.) Od danes dalje so vse železniške zveze med Turčijo in Bolgarijo ustavljene. Uradno pojasnjuje, da se je to zgodilo zaradi poplav v Bolgariji. Tudi vse brzojavne in telefonske zveze med Turčijo in ostalo Evropo so prekinjene.

Z grških bojišč

Povsod le pehotne akcije krajevnega značaja

Rim, 8. jan. br. (Stefani) O dogodkih na grški fronti je objavljeno danes vrhovno poročilo Italijanske vojske naslednje poročilo:

Na grški fronti je prišlo do akcij krajevnega značaja, v katerih smo sovražniku prizadejali hude izgube in odbili njegov poskus, da bi napadel naše prednje postojanke. Angleška letala so ponovno napadla naša bolniška letala, ne da bi povzročila kakršne koli škodo. Tri sovražna letala so bila sestreljena in so se še v zraku vnela. Naše vojne ladje so z vidnim učinkom obstreljevale kraje in ceste ob sovražni obali.

Grška poročila

Atene, 8. jan. j. (A.R.) V Grčiji traja zlasti na severnem frontnem sektorju še zmerom zelo slabo vreme, ki onemogoča razvoj večjih vojaških operacij. Navzlic temu so grške čete tako pred Linom, kakor tudi na Mokri planini večerj napadle več italijanskih sprednjih postojank, ter so po ogorčenem italijanskem odporu slednjic nekaj postojank zasele. Pri spopadih so imeli tako Grki, kakor tudi Italijani precejšnje izgube. Kasneje so Italijani izvršili nekaj protisunkov, katerih izid pa ni še znan.

Na osrednjem frontnem sektorju so se nadaljevale zgolj patrolne operacije manjšega obsega. Medsebojna lega grških in italijanskih postojank je v bistvu ostala neizpremenjena.

Tudi severno od Himare ni poročilo o kakršni bistveni spremembi položaja. Grške čete so izvršile le nekaj manjših napadov, s katerimi jim je na nekem mestu uspelo izboljšati svoje položaje.

Letalstvo je večerj večinoma izvrševalo napade v frontnem zaledju. Posebno močan je bil napad italijanskih letal na Korico, kjer je bilo povzročeno veliko razdejanje in je bilo tudi večje število žrtv med civilnim prebivalstvom.

Atene, 8. jan. j. (Atenska agencija) Ministrstvo za notranjo varnost sporoča: Večerj so formacije sovražnih letal bombardirale mesto Korico, pri čemer je bilo na 100 človeških žrtv med civilnim prebivalstvom, 40 stanovanskih poslopj je bilo porušeno. Katedrala v Korici je utrpela resno škodo. Neko posamezno sovražno letalo je v Egejskem morju napadlo neko malo ribiško ladjo ter jo obstreljevalo s strojnimi. Eden izmed ribičev na krovu je bil ubit.

Atene, 8. jan. br. (SDA.) Sredi je bilo tu službeno objavljeno, da je bilo v dosedanjih borbah na grško-albanskem bojišču ujetih nad 14.000 Italijanov. Ker so bile borbe zelo ostre, je nadalje računati s tem, da je v bojih padlo znatno število italijanskih vojakov in da je bilo tudi število ranjenecv zelo veliko. Iz Albanije je bilo prapelnih v Italijo doslej že 35.000 ranjenecv.

Angleški letalski napad na Elbasan

Atene, 8. jan. s. (Reuter) Poveljstvo angleškega letalstva v Grčiji javlja, da so izve li večerj angleški bombniki kljub zelo neugodnemu vremenu sredi snižju in dežja napad na Elbasan. Eksplozivne in zažigalne bombe so bile vržene v območje odrejenih ciljev, vendar zaradi neugodnega vremena ni bilo mogoče ugotoviti točnosti rezultata napada. Vsa angleška letala so se vrnila s tega poleta.

Grčija odklanja vsako posredovanje

Atene, 8. jan. s. (Columbia B.S.) Grško propagandno ministrstvo je danes podalo izjavo, da Grčija ne bo sprejela nobenega posredovanja v Italijanski vojni. Ministrstvo je tudi odklonilo vsa prošnja za posredovanje v Italijanski vojni. Ministrstvo je tudi odklonilo vsa prošnja za posredovanje v Italijanski vojni.

Slabo vreme nad Anglijo

V noči na sredo so Nemci izvršili le izvidniške polete nad angleškim otočjem

London, 8. jan. j. (Ass. Press.) Nemško letalstvo je tudi večerj zaradi neugodnih vremenskih prilik že pred nočjo zaključilo svoje napadalne in izvidniške polete nad Anglijo, ki so bili precej večerjnjega dneva krajevno zelo razsežni, toda po jakosti razmeroma zelo brezpomembni. Skoraj vse dan so se posamezna nemška letala pojavljala nad južno in jugovzhodno angleško obalo, nad Londonom in okoliščinami industrijskim predmetj, kakor tudi nad industrijskim ozemljem v osrednji Angliji. Tu in tam so bile vržene bombe, ki pa niso povzročile omembe vredne škode. Neprijetni pa so bili zelo dolgotrajni letalski alarmi, ki so v nekaterih mestih, med drugim tudi v Londonu, trajali s kratkimi presledki skoraj ves dan in so povzročili precejšen zastoj v poslovnem življenju.

London, 8. jan. s. (Reuter.) Letalsko notranje ministrstvo javlja v svojem nočnem komunikatu: Sovražna letala so tekom današnjega dne razvijala nekaj aktivnosti nad Anglijo. Posamično sovražno letalo je vrlo nekaj bomb na neko mesto v vzhodni Angliji. Nekaj hiš je bilo pri tem poškodovanih, človeških žrtv pa je bilo zelo malo.

Popoldne je drugo posamično letalo napadlo neko mesto v srednji Angliji. Povzročeno je bilo nekaj škode, človeških žrtv pa ni bilo.

Tudi večerj ni bilo napadov na Nemčijo

London, 8. jan. i. (Reuter.) Kakor poročajo s službenega mesta, angleško letalstvo tudi v noči od torka na sredo zaradi neugodnih vremenskih razmer ni moglo nadaljevati s svojo aktivnostjo nad Nemčijo in zasedenim ozemljem.

Nemško službeno vojno poročilo

Berlin, 8. jan. br. (DNB.) Vrhovno poveljstvo nemške vojske beleži v svojem današnjem službenem vojnem poročilu:

se postavi vsaki novi nevarnosti po robu. Grčija se bo borila naprej do zmage, zaključuje izjavo.

V mednarodnih krogih vidijo v tej izjavi poskus v naprej odbiti vsako možnost mirovnega posredovanja med Grčijo in Italijo. Zlasti domnevajo, da je izjava naprjena proti vsakemu morebitnemu pritisku, ki bi hotel morda z grožnjo oborožene intervencije prisiliti Grčijo k sklenitvi miru.

Življenje v Atenah

Lausanne, 8. jan. j. (Havas.) »Nouvelles Gazettes« objavljajo naslednje zanimive podrobnosti o vojnem življenju v Atenah:

Že prvi dan vojne je grška vlada odredila mobilizacijo vsega grškega poljedelstva z namenom, da niti ped zemlje v vojnem času ne ostane neobdelana. Da se olajša življenje kmečkih družinam, ki imajo svoje moške člane v vojni, je vlada za časa trajanja vojne črtala vse davke na poljedelsko proizvodnjo. Razen tega je zvišala izplačila na kredit na bodočo žetev bombaža. Takoj ob začetku vojne je vlada izjavila, da obstajajo zadostne zaloge živeža za potrebe civilnega prebivalstva. Zaradi tega so bili vsi nakupi privatnikov za zalogo prepovedani. Da se zmanjša nevarnost požarov zaradi sovražnega bombardiranja, so bile zaloge goriva za vsako družino omejene na 750 kg. Večje rezerve smejo imeti ljudje iz izven strnjnih naselij.

Odrejeno je nadalje, da mora imeti vsaka družina svojo zasebno zalogo pitne vode, ki mora trajati za prilike v Atenah več dni. To je bilo odredeno za primer da bi sovražni bombniki poškodovali rezervoarje atenskega vodovoda v Maratonu.

Oblastva so takoj ustanovila tudi centralni urad za nadzorstvo nad cenami življenjskih potrebščin ter za njih nabavo. Ta urad ki je bil ustanovljen s kapitalom 100 milijonov »raham«, ima nalogo, pod državnim jamstvom nakupovati vse življenjske potrebščine, jih uvažati iz tuzemstva in jih razdeljevati med prebivalstvo. Strojari so bili nadalje obsejni socialni ukrepi zlasti za zagotavljanje eksistence vojnih vdov in sirot. Družine vpoklicancev, ki nimajo premoženja, so oproščene vseh davčnin. Za trajanja vojne imajo razen tega pravico na državne podpore. Za poškodbe zaradi vojne je bila določena enotna državna odškodnina, ki znaša 15.000 drahov za vse premišnine ter 30.000 drahov za vse uničene nepremičnine.

V finančnem življenju so bili takoj ob izbruhu vojne blokirani vsi bančni računi, vendar pa imetniki vlog lahko dvignejo iz bank po 5% svoje imovine.

6 brezmesnih dni v Grčiji

Atene, 8. jan. s. (CBS.) Namesto dosedanjih 5 brezmesnih dni na teden je danes odredila grška vlada, da bo odslej v Grčiji na teden 6 brezmesnih dni.

Spet alarm v Bitolju

Bitolj, 8. jan. p. Danes ob 10.20 je bil v Bitolju zopet letalski alarm. Neko tuje letalo neznane narodnosti je v veliki višini preletelo jugoslovansko mejo. Na prvi znak alarma so se takoj dvignili naši lovci, narkar je tuje letalo odletelo nazaj preko meje v Albanijo.

Darilo Metaxasu

za njegov god

Atene, 8. jan. br. (A.T. Ag.) Grški ministri predsednik general Metaxas je slavlil danes svoj god. Poleg čestitk, ki jih je prejel iz vseh slojev naroda, mu je posebna deputacija gospodarstvenikov pri tej priliki izročila 40 milijonov drahov za fond narodne obrambe. Metaxas se je za ta svetel zgled grške poštovitvalnosti zahvalil z daljšim govorom, v katerem je podčrtal neomajno vero v končno zmago pravične stvari, za katero se bori Grčija.

svojem rednem izvidniškem poletu izsedli veliko 8000 tonsko angleško tovorno ladjo. Letalo jo je v strmoglavkem poletu napadlo. Ladjo je zadelo več bomb, tako da se je v prav kratkem času potopila.

Beneš o Hitlerjevih ponudbah ČSR

London, 8. jan. s. (Reuter.) Na banketu »Narodno-obrambena odbora« sta govorila danes opoldne bivši prezident ČSR dr. Beneš in sin pokojnega predsednika Masaryka, bivši poslanik Jan Masaryk. Dr. Beneš se je med drugim spominjal v svojem govoru dogodkov v septembru 1938 in je dejal:

Leta 1938, sta bili tedaj Čehoslovaki v Nemčiji edini državi v Evropi, ki sta bili popolnoma pripravljene za vojno. Viri Čehoslovake so bili tedaj mobilizirani do najvišje mere in bili so znatni. Vsa tri leta, odkar sem prevzel po Masarykovem odstopu predsedstvo, sem osredotočil svoje sile na to, da izgladim diference z Nemčijo. Ob treh prilikah med leti 1934 in 1937 mi je kancelar Hitler ponudil sklenitev dvostranskega dogovora med Čehoslovaki in Nemčijo. Ob vseh teh reč prilikah pa sem te predloge takoj odklonil ter odgovoril, da ne morem storiti ničesar brez Društva narodov in brez držav s katerimi vežejo Čehoslovaki obveznosti pogodb. Nisem si nikdar delal nobenih iluzij glede tega položaja, ter sem bil vedno prepričan, da bo končno prišlo neizogibno do vojne.

Govoreč o vedenjem položaju na Čehoslovaki je dejal dr. Beneš, da je čehoslovaki narod sedaj bolj zedinjen nego kdaj koli prej.

Položaj v Rumuniji

London, 8. jan. s. (Reuter.) Tukajšnje rumunsko poslanstvo označuje vesti o nemirih v Rumuniji ki so se razširile zadnje dni, kot popolnoma neosnovane. Poslanstvo pravi, da so nastale najbrž zato, ker so brzojavne in telefonske zveze z Rumunijo zaradi slabega vremena že nekaj dni prekinjene. Snežne nevihte ki so divale nad Rumunijo, so po izjavi poslanstva edini vzrok prekinitve telefonske in brzojavne zveze.

Tudi angleško poslanstvo v Bukaresti poroča sedaj, da so vesti o nemirih v Rumuniji popolnoma neosnovane.

London, 8. jan. s. (Reuter.) Angleški inženier Austin ki se je nedavno vrnil iz Rumunije, je izjavil danes v nekem govoru, da prelema Nemčija iz Rumunije kvečemu eno petino produkcije petrolea odkar pa je Dunaj zamrznjen, celo samo eno desetino. Po izpovedih Austina se abotazna delanja v rumunskih petrolejskih poljih vedno bolj množe.

Budimpešta, 8. jan. s. (CBS.) V bližini madžarsko-rumunске meje je trčil neki nemški municijski vlak v drugi vlak. Nastala je strahovita eksplozija pri čemer je bilo neko območje mesto zelo težko poškodovano.

Madžarski železniški material za Turčijo

Rim, 8. jan. o. V Budimpešto je prispele turška trgovinska delegacija, ki jo vodi generalni direktor gospodarskega oddelka turškega zunanjega ministrstva dr. Seman. Pogajanja, ki bodo trajala bržkone do konca tega mesca, se bodo nanašala na prvi vrsti na madžarske dobave železniškega materiala za Turčijo.

Ismet Ineni nadzira turško vojsko

Carigrad, 8. jan. s. (Ass. Press.) Predsednik republike Ismet Ineni je pravkar inspiciiral turško vojsko v evropskem delu države. Na uradnih mestih pojasnjuje, da so take inspekcije popolnoma redni dogodki in ne predstavljajo nič izrednega.

Posledice vojne v Turčiji

Carigrad, 8. jan. AA. (DNB.) Uprava anarske plinarne je sporočila, da bo do nadaljnjega omejila kvantitetno in kvalitno svojo proizvodnjo zaradi čedalje večjih težav, s katerimi se mora boriti pri nakupovanju dopolnilnih delov in drugih potrebščin v tujini. Podobno poročilo e dala tudi carigradska plinarja. Prav tako je omejen promet na carigradski mestni železnici.

Španski poslanik v Rimu odpoklican

Madrid, 8. januarja. AA. (Havas.) Španski veleposlanik v Italiji, Pedro Garcia Conde je odpoklican v Madrid. Današnji službeni list pravi, da bo Garcia Conde postavljen zunanjemu ministru na razpoloženje.

Tangerski dogovor med Anglijo in Španijo

Tanger, 8. jan. j. (Ass. Press.) Zastopstvo angleške trgovinske zbornice v Tangerju objavlja, da ostanje sedanjih pogoj v finančnem in trgovinskem prometu v Tangerju do nadaljnjega neizpremenjeni. V Madrid je prišel zastopnik tangerske zbornice, ki je o tem poročal britanskemu poslaniku, ki se trenutno s španskim zunanjim ministrom. Sunierem pogaja o bodočih pogojih za razvoj trgovine med Tangerjem in Veliko Britanijo. Na podlagi teh dejstev se lahko trdi, da so pogajanja med britanskim poslanikom v Madridu ter pooblaščenimi osebnostmi španske vlade rodila ugodne rezultate.

Polkovnik Donavan prisel v Kairo

Beirut, 8. jan. o. Iz Londona je prišel z letalom v Kairo ameriški polkovnik Donavan. Polkovnik potuje v posebnih mislijo po Evropi in Bliznjem vzhodu. O njegovem dosedanjem potovanju po Evropi doslej ni bilo objavljeno še nobeno službeno poročilo.

Spori med Peruom in Ekvadorjem

Quito, 8. jan. o. Ekvadorska vlada je ostro protestirala pri perujski vladi zaradi ponovnega pojava perujskih letal nad ekvadorskim ozemljem. Službeno poročilo ekvadorskega zunanjega ministrstva pravi, da je prišlo tudi že ponovno do spopadov med letali nad spornim območjem ozemljem Ekvadora in Perua. Doslej na strani na Ekvadora ni bilo človeških žrtv. Do spopadov je prišlo tudi na kopnem. Vsi perujski napadi so bili doslej uspešno odbiti.

Rooseveltova poslanica maršalu Petainu

Slovesna avdiencia novega ameriškega poslanika pri francoski vladi v Vichyju

Vichy, 8. jan. j. (United Press.) Novi poslanik Zednjenih držav pri francoski vladi, admiral Leahy, je bil danes sprejet v svečani avdienci pri maršalu Petainu, ki mu je ob tej priliki poleg akreditivnih listin izročil tudi osebno poslanico predsednika Roosevelta. Srejemna ceremonija je bila izvršena z velikim sijajem, s čemer je hotela francoska vlada prav posebno poudariti veliko važnost, ki jo polaga misliji novega ameriškega poslanca in osebnega Roosevelta o prijateljstva. Kot častna straža pred pr. ds drilskovim bivališčem je bila postavljena četa francoskih mornarjev. Prihodu ameriškega poslanika k sprejemu so prisostvovali na ulicah velike množice prebivalstva, ki so priredile amerškemu poslaniku navdušene ovacije ter navzlic ostremu mrazu vztrajale na mestu do končane avdiencie.

London, 8. jan. s. (Reuter.) Na osebno prošnjo predsednika Roosevelta je izdala angleška vlada dovoljenje, da bodo smle ameriške ladje skozi angleško blokado prepeljati v nezasedeno Francijo za francoske otroke obkole in živila, predvsem koncentrirane vitamine in kondenzirno mleko. Ves prevoz se bo vršil pod posebno kontrolo ameriškega Rdečega križa, ki bo imaili da ta živež ne bo poslan dalje v Nemčijo. V angleških merodajnih krogih ob tej priliki pripominjajo, da se s to koncesijo splošna politika angleške vlade glede prepovedi pošiljanja živeža v nezasedeno Francijo in v pokrajine, zasedene od nemške vojske ni prav nič izpremenila in da vztraja angleška vlada glede tega na svojem prejšnjem odklonilnem stališču.

Francosko edinstvo popolno

Bern, 8. januarja AA. (Havas.) Dopsnik lista »Gazeta de Lausanne« iz Vichyja ugotavlja da je 6 mescev od sklenitve premirja francosko edinstvo popolno. Maršal Petain ima za seboj štiri Franci-

Gostovanje zagrebškega gledališča v Varaždinu

Varaždin, 8. jan. o. Mestni svet je sredi sprejel ponudbo zagrebškega gledališča, da bo mesec dni gostovalo v Varaždinu. Gostovalo bo mesca marca. Mesto bo dalo gledališkemu ansamblu na razpolago dvorano, električni tok in kurivo.

Razstava sovjetskih umetnikov v Moskvi

Moskva, 8. januarja. AA. (DNB.) Otvorili so dvorana državnega muzeja otvorili veliko umetniško razstavo, ki nudi obširen pregled vsega ustvarjanja sedanjih sovjetskih slikarjev, kiparjev in grafikov. Razstava kaže najboljša dela na vseh poljih umetnosti, ki so bila ustvarjena v Sovjetski zvezi v zadnjih 23 letih. Mnogo slik in plastičnih del je bilo razstavljenih že na zadnji svetovni razstavi v New Yorku in so jih šele pred nekaj tedni vrnili v Moskvo.

Pri otvoritvi razstave so bili navzoči člani diplomatskega zbora in zastopniki tujega tiska ter delegati iz tujih in domačih krogov sovjetske umetnosti, znanosti in literature.

Spominske svečanosti za Baden Powellom

London, 8. jan. j. (Reuter.) V zvezi s smrtjo ustanovitelja skavtskega Badena Powella bodo imele vse skavtske organizacije širom sveta istočasno spominske proslave za svojim pokojnim šefom 12 ali pa 19. januarja. Centralni sedež svetovnih skavtskih združenj v Londonu glede datuma še ni sprejel dokončne odločitve.

Obsojen voditelj Indov

Allahabad, 8. jan. s. (Reuter.) Predsednik indijske kongresne stranke Khan Asad je bil danes pred tujakim sodiščem na podlagi izrednih indijskih zakonov obsojen na 18 mesecev zapora zaradi hujskanja proti vojni.

Epidemija gripe v Teksasu

Austin, (Texas USA), 8. jan. j. (AR.) V Teksasu razsaja nenavadno huda epidemija gripe. Obbolelo je doslej že približno 50.000 oseb.

Sneg v Tunisu

Tunis, 8. januarja. AA. (Havas.) Po 40 letih je tukaj prvič padel sneg. Mraz se je razširil do južne Tunizije.

700.000 patentov v Nemčiji

Nemški listi poročajo, da je izdal nemški državni patentni urad pred nekaj dnevi patentno listino št. 700.000. Prvi nemški državni patent je bil izdan 29. oktobra 1891, to je pred skoro 50 leti. Povprečno izda nemški državni patentni urad 14.000 patentov na leto. Prvih 100.000 patentov je bilo izdanih do 19. septembra 1898. Naslednjih 100.000 patentov je bilo izdanih tekom poznejših 10 let. Prvih 300.000 patentov je bilo izdanih do leta 1917. Po vojni je število nemških patentov stalno naraslo in doseglo 21. julija 1934 vsoto 600.000 sedaj pa številu 700.000.

Japonska vojska se pripravlja na bodoče naloge

Tokio, 8. januarja. AA. (DNB.) Med večerjšo avdienco pri cesarju je japonski vojni minister general Tojo predložil poročilo o »navodilih za suhozemsko vojsko«, ki so stopila v veljavo na današnje peto obletnice vojne. Navodila je mikado odobril.

Vojni minister general Tojo je izjavil, da bodo ta navodila usmerila duha cesarske vojske v smeri proti velikim nalogam, da bi se izgradil velikoazijski prostor. Japonska vojska mora s tem duhom končno zmagati. Vse ljudstvo mora biti prežeto s tem vojaškim duhom, da se premagajo težke bodoče vojaške naloge. Glavna načela teh navodil so: disciplina, tovarištvo, vera v bogove, ljubezen do domovine, požrtvovalnost, ofenzivni duh in vera v končno zmago.

je: zasedeno Francijo, iz katere s alno prihajajo zagotovila zvestoba šefa države, zlasti pa od dne, ko so ljudje razumeli, da nihče ne more uovarjati Petainovim odločitvam; 2. svobodni del Francije, ki je o priliki potovanja šefa države pokazal svojo ljubezen in obdovanje do maršala; 3. ujetniško Francijo: 2 milijona mož, ki vsak dan dajejo izraza svoje zaupanja do maršala; 4. imperialna Francija, katere najlepši deli so pokazali s oio zvestobo in svoje zaupanje v uodo metropole.

Na koncu pravi dopisnik: Zavedajo se te francoske enodušnosti ne bi se ne pristanski opazovale ne bi mogli lahko predstavljati, kakšno korist bi imela Nemčija, ako bi izvedla grožnje, katere ni nekateri pripisujejo — napačno po mojem mnenju — ker francoska metropola klj i je pristopna, predstavila s mo mahan del oremja z one strani morja, kjer pove francoska zastava.

Weygandova potovanja

Rabat, 8. jan. AA. (Havas.) Generalni delegat francoske vlade v Afriki »e-er l Weygand je prišel večerj v Meknes, od tam na je nadaljeval pot proti Rabatu, kjer bo ostal več dni. Med svojim bivanjem se bo general Weygand udeležil proslave ba'ramskih praznikov kupaj z generalom Noguesom in bo obiskal tudi maroškega sultana.

Zagonetna smrt guvernerja Maisona

Zeneva, 8. jan. br. (CBS.) Izvedelo se je, da je Maison, bivši guverner francoske kolonije Gabon, na tajinstven način umrl v zaporih v Librevilleu. Kakor znano, je bil tam zaprt skupno z liberevillskim nadškofom in nekaterimi drugimi osebnostmi, ki se niso hotele priključiti pokretu generala de Gaullea.

25 let nemške vojaške čelaže

Jeklena čelada je postala že v svetovni vojni neobhodno potreben sestavni del bojne opreme vojaka na fronti. Brez čelade si danes skoraj ni mogoče misliti vojaka na svojem področju. In vendar je preteklo šele 25 let, odkar so zopet uvedli čelade v modernih vojakih.

Ob izbruhu prve svetovne vojne so bili pokriti vojakji z navadnimi čepicami kakor v mirni dobi. Pokrivalo jih je ščitilo samo pred dežjem in vetrom, ne pa tudi pred sovražnimi krogliami ter koščki granat in šrapnela. Nemški kirurg dr. Bier je takoj prve mesce vojne v letu 1914 ugotovil razmeroma veliko število nevarnih ran na glavah nemških vojakov in nasvetoval nemškemu vojnomu ministrstvu naj pošče uspešno sredstvo za zaščito glave pred sovražnimi izstrelki.

Slučajno se je dr. Bier skoraj istočasno seznanil s profesorjem na tehnični visoki šoli inž. Schwerdorn, ki je montiral v njegovi bolnici elektromagnet za izvlačenje jeklenih izstrelkov iz ran. V razgovorih med obema znanstvenikoma se je rodila ideja o jekleni čeladi, ki bi branila glave nemških vojakov. Inž. Schwerd je nato sestavil osmetek prve nemške jeklene vojaške čelade in ga poslal v vojno ministrstvo, kjer so po tem načrtu dali izgotoviti prvo vojaško čelado iz kromovega jekla. Dne 20. novembra 1915 so prvič praktično preskusili odporno moč novih čelad. Postavili so na kole 400 izdelanih čelad, na katere so potem streljali s puškami, streljalcami in končno še s topovi. Uspeh je bil nepričakovano zadovoljiv. Čelade so se ne pričakovano odnele in že nekaj dni kasneje so jih začeli izdelovati v masah. Seveda so jim kmalu sledili tudi Francozi in Angličji.

Zimska javna dela v Zagrebu

Bivši poslanec, predsednik zagrebške mestne organizacije HSS dr. Reberski, je dal novinarjem izjavo o zimskih javnih delih v Zagrebu. Javna dela se bodo nadaljevala vse do velike noči, je dejal Zagrebška mestna občina je doslej prispevala le 50.000 od dožnjih 200.000. Javna borza se je obvezala za prispevek pol milijona in morda bo prispevala še na računih 200.000 din. Od lani je ostalo 1.100.000 din, tako da je sedaj stvarno na razpolago 1.800.000 odnosno 2 milijona din za zimsko javna dela v Zagrebu. Na ta način bo mogoče do velike noči zapeljati velik del zagrebških brezposelnih delavcev.

Tri smrtne žrtve nožara v kmečkih sobi

Varaždin, 8. jan. o. V S'okoveh pri Ludbregu se je pripetila huda nesreča. V hiši posestnika Funtka so na peči sušili konopilo. Zraven peči se je tisti čas igral dveletni Ivica in v zibeli je bil še njegov 8 mesecev stari bratec Jurek. N'padno se je konopila vnela in plameni so začeli tudi oba otroke. Na pomoč jima je prišla 65 let stara babica Magdalena, ki pa se še sama ni mogla obvarovati ognja. Ko so na krike prihiteli ostali domači v hišo, je bilo že prepozno. Vsi trije so dobili take opekline, da so poškodbam kmalu podlegli. Ljudje so s težavo oženi omežili.

Pod Velebitom onesrečena ladjica

Sibenik, 8. jan. o. Na severnem dalmatinskem Primorju je nastalo v zadnjem času zaradi neugodnih vremenskih prilik že nekaj pomorskih nesreč. V podvelebitnem prelivu se je predpreteklo noč potopil motorni čoln »Nevidzale«, na katerem je bil tovar »Nevidzale«, namenjena v Zadar. K sreči je morje tam globoko le 6 metrov, tako da bodo morda ladjico še dvignili. Posadka se je rešila.

Včeraj je morje naplavilo na obalo pri Cavtatu 12 večjih rešilnih čolnov. Morje je naplavilo na obalo tudi večje število rešilnih pasov in raznih drugih predmetov.

Čestitka Nj. Vel. kraljici Mariji

Pravoslavnim božičnim praznikom se vsako leto pridružuje prisrčen narodni praznik: rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije. Ves narod se tega dne toplo spominja blage žene nepozabnega Viteškega kralja in zglede matere mladega vladarja, ki mu bo dano v bodočnosti krmariti usodo Jugoslavije. V tološnem letu, ko se mladi kralj Peter I. poslavlja od mladosti in se z vsemi svojimi sposobnostmi pripravlja, da zasede prestol svojih dedov, velja tem toplejša hvaležnost naroda kraljevski materi, ki je pri vzgoji svojih treh čilih kraljevičev, še prav posebno pa pri vzgoji svojega prvorojenca, pokazala najvišje materske vrline.

Nj. Vel. kraljica Marija je tretji otrok in druga hči pokojnega rumunjskega kralja Ferdinanda Osvoboditelja in kraljice Marije Rodila se je v Goti Imela je skrbno vzgojo in je že od mladih let kazala izredno nadarjenost za umetnost. V njej se je v odlični meri razvil okus za najfinejšo umetnino in je tudi sama pokazala mnogo lepih talentov v tem pravcu. Ko je 8. junija 1922 postala družica Viteškega kralja, jo je takoj vzljubil



ves narod, še prav posebno tudi Slovenci, ki smo bili srečni, da je kraljev-

ski Bled nudil mlademu paru zavetišče za začetek tihe družinske sreče. In ta je ostala neskaljena vse do tlej, ko so zločinski strelci v Marséju ugrabili našo državo vitezkega krmarja, kraljici Mariji zvestega druga in trem Sokolom-kraljevičem najplemenitejšega očeta. Bridka rana, ki se je takrat zasekala v telo vsega naroda, je čutila samo eno tolažbo: da je kraljica Marija vzgojila dostojnega naslednika svojemu možu, Viteškemu kralju. Skupno s knezom namestnikom je vodila njegova pota s požrtvovalno ljubeznijo in skrbjo tako modro, da mu bo knez namestnik lahko s polnim zaupanjem letos izročil krmilo državne ladje. Iskrena želja vsega naroda je zlasti ob njenem današnjem rojstnem dnevu, da bi kraljica Marija letos 6. septembra, ko bo mladi kralj zasedel prestol, tako vedra in blaga kakor pred usodnim marsejskim udarcem prisostvovala tej narodni slovesnosti ter da bi še dolgo let razgrinjala plašč svoje materske ljubezni nad Nj. Vel. kraljem Petrom, nad kraljevičema Tomislavom in Andrejem in nad vsem kraljevskim domom.

Za zdravo rast naše mladine Jadranska straža hoče tudi letos poslati čim več siromskih otrok na Jadran

Burna doba nam dan za dnem zastavlja mnogo novih vprašanj in najbolj pereče med njimi je gotovo naslednje: Kako bomo poskrbeli, da bo naš mladi rod, up naše narodne bodočnosti, kolikor mogoče najmanj prizadet preostal tegobe vojne dobe?

Kakor koli je poglavito vprašanje izdatne prehrane, prav tako se je v teku 20 let izkazalo za posebno koristno da se oslabele mladine v poletnih dneh okrepi na soncu. Naravnost čudotvorno vplivajo na oslabele mladine počitnice na našem Jadranu. Krajevni odbor Jadranske Straže v Ljubljani že dve desetletji po vseh svojih močeh vrši to prekoristno nalogo, da čez leto zbira sredstva, s katerimi potem omogoči znatnemu številu šibke ljubljanske mladine okrepčilo na primorskem soncu in v Jadranskem morju. Številna pisma, polna tople hvaležnosti, pričajo o blagodejnosti prizadevanj krajevnega odbora Jadranske Straže v Ljubljani. Toda še zgovorneše od pismenih zahval je zdravstveno stanje tistih, ki so že dorasli v fante in dekleta in se toplo spominjajo počitnic, katere so pržvele na primorskem soncu in v objemu Jadranskega morja.

Jadranska Straža v Ljubljani kljub hudim časom ne bo odnehala od te svoje plemenite naloge. Predobro ve, kako pogosto dandanašnji trkajo predstavniki in predstavnice dobroteljskih društev na vrata in srca premožnejših ljubljancev. Dobro ve, kako po vseh svojih možnostih darujejo posamezna podjetja in plemeniti nameni. Kljub temu je Jadranska Straža prepričana, da njena letošnja prošnja ne bo zavrnjena. Te dni razpošlje krajevni odbor JS v Ljubljani posameznim premožnejšim meščanom in uglednim tvečkam prošnjo, naj podprejo ob priliki letošnje tradicionalne prireditve, ki bo 8. februarja zvečer na Taboru odborovo blagajno, da bo lahko na pomlad izkazala primerno vsoto za letovanje zraka in sonca potrebnih ljubljanskih otrok na Jadranskem morju. Krajevni odbor Jadranske Straže v Ljubljani toplo naproša vse, ki bodo njegova pisma in prošnje prejele: ne zavrzite jih, ustrezite kolikor morete, prispevajte v sklad, da se bo zraka in sonca potrebna mladini okrepila pri neizčrpnem viru zdravja na Jadranu!

Pomagajmo revnim jetičnim!

Se so dobra in plemenita srca. Zlasti med Slovenci, čeprav smo razmeroma siromašni in ne razpolagamo z dobrinami kakor drugi, ki imajo vsega na pretek. Toda velikodušni smo in mehkočuteča srca mamca.

XX. jubilej

SVobodni nismo še dovolj živeli. Le tuji nam bili so gospodarji. Onoli, da nas takih bog obvarji. Vendar sedaj smo doptreli.

A zdaj vemo, da le junaki smeli. Nov čas prinašajo v svetli zarji. Slovanske sloge bodimo čuvarji. Ker le z enotnostjo bomo uspeli.

In ko Vas danes kliče klic mladine. V slovanški misli družne, prerocene. Enkrat na leto čujte in podprite.

Čuvarje misli, ki nikdar ne mine. En sam večer! Formalnosti nobene. Res treba ni, le točno prihitite!

Zaradi navedbe banske uprave prosimo cenjeno obstojstvo, da pride točno ob uri, napovedani v vabilu. Vabila so že razposiljena in prosimo vse, katerim ga pomotoma nismo poslali, da jih reklamirajo na naslov JNAD. »Jugoslavija«, Tomanova 3 ali telefon 29-74.

Kulturni pregled

Henri Bergson

V Parizu so pokopali moža, v katerem so videli Francoz, čeprav ni bil čisto njihovega rodu, enega izmed duhovnih vrhov svoje kulture, Henri Bergson, ki je umrl v starosti nad 80 let, je bil tudi med današnjimi evropskimi filozofi ena najznamenitjših in najvplivnejših osebnosti. Z njim je francosko filozofsko misljenje, ki je bilo v prejšnjih stoletjih na vodilnem mestu evropskih miselnih tokov, obnovilo svojo mednarodno tradicijo in svetovni sloves, ki ga je v devetnajstem stoletju na filozofskem področju prejel izgubilo. Bergsonova filozofija je vplivala na nekatere miselne struje v Nemčiji, v Rusiji in drugod; posebno občutno pa so se čutili nje odmevi v novih umetnostnih teorijah. Beseda »intuicija« je prešla iz Bergsonove filozofije v splošno rabo in je postala eden najznamenitjših izrazov modernega mišljenja. Pod vplivom intuitivne filozofije so se mogli razmahniti tisti široko subjektivni stvarjalni izrazi, ki jih poznamo v umetnosti zadnjih desetletij in ki so nedvomno šli v razlagi »intuitivnega« znatno predaleč.

Bergsonova poglavitna zasluga je v tem, da je filozofsko misljenje premaknil preko meja filozofskega materializma ali naturalizma, ki sta v največji meri obvladovala v 19. stoletju evropsko misljenje, pač pod vplivom ogromnega razmahla prirodne znanosti. Tudi Bergson je zlasti v njegovih začetkih vodila prirodoslovna predvsem biološka usmerjenost. Toda prevladujoča gibalna sila njegovega mišljenja je

bila antimaterialistična. V brezbrežnih prostorih človeške zavesti in podzavesti je odkril nove svetove in spoznal skrivnostna gibalna našega jaza, njegove čudovite sposobnosti doživljanja in stvarjanja, ki koreninijo v nečem »kar nima nobene neposredne vezi s stvarjo«.

Bergson je začel graditi svoj filozofski sistem na dveh jedrnatih postavkah: na spoznavanju stvarjalne življenjske sile, ki jo imenuje élan vital in ki je bistven element svet- in življenja in na intuiciji, s katero se človeški duh dotiplje k absolutnemu. Vsek človek zaznava intuitivno vsaj eno realnost: svoj jaz, ki ga doživlja neposredno v času. Če se človek pogreznje vase, tedaj spoznava skozi svojo sposobnost notranjega zaznavanja reči, ki predstavljajo neko drugo, višjo realnost. Bergson je na tej podlagi še nadalje izgrajeval svoj miselni sestav. Utemeljil je novo znanstveno pojmovanje časa (»durée réelle«) in postavil nasproti ponavljalnemu spominu predstavljalni spomin. Pozneje, zlasti v zadnjem delu »Deux sources de la morale et religion«, je prenesel svoje spoznanje tudi na etiko. Izgradil je enega največjih in najznamenitjših sistemov našega časa. V tem hramu filozofske misli pa se ne čisti samo logično-kritični duh, marveč predvsem stvarjalna življenjska volja, s čimer je Bergson mnogo prispeval k sodobnemu vitalizmu. Njegovi filozofski nauki so kot kombinacija prva vstopili tudi v teoretične osnove današnjih antidemokratskih sistemov, čeprav Bergson tega ni ne hotel ne želel.

nismo dejanski oddolžili revnim jetičnim bolnikom. Tudi smrt našega največjega Slovenca in Jugoslavenca dr. Korosca bi morala odjekniti v spominu na potrebe protijetične borbe. Se živi med nami njegov duh in ne bo nikdar zamrl. In še vedno trka in bo trkala Protituberkulozna zveza na usmiljena in dobra srca: spomnite se siromašnih jetičnih bolnikov in darujte! — Protituberkulozna zveza v Ljubljani (Ček. rač. Pošt. hranilnice št. 15-531).

Podaljšanje avtobusne proge iz Ljutomer v Štrigovo

Štrigova, 2. januarja

Že v preteklem letu smo ob otvoritvi avtobusne proge Maribor—Ljutomer na tem mestu obširno govorili o veliki gospodarski potrebi podaljšanja proge iz Ljutomer v Štrigovo. Med drugim smo takrat ugotovili, da bi avtobus v času, ko zdaj stoji skoraj poldneva v Ljutomeru, opravil v tem času še progo do Štrigove, ki bi bila gotovo usodna, zlasti še, ker imajo Razkrižani in Štrigovčani stalno posla v Ljutomeru, v trgovinah in po uradih.

Razkrižje in Štrigova nista samo pravno pripojena Ljutomeru, temveč težita k njemu tudi gospodarski in kulturno. Na obeh področjih se jima nudi mnogo od strani Ljutomer, dočim nimata od Čakovca ničesar niti nista imela, niti ne bosta kdaj imela, čeravno ju potiskajo tja tisti, ki imajo pri tem svoje osebne račune. Na tem mestu smo apelirali na Mariborska mestna podjetja, naj se avtobusna proga iz Ljutomer v Štrigovo podaljša, ker to zahtevajo gospodarski in kulturni interesi teh krajev. V kolikor smo do sedaj obveščeni, so se Mariborska mestna podjetja z nekim dopisom že obrnila na upravni občini Štrigovo in Razkrižje. Občinska uprava v Razkrižju bo stvar z velikim zadovoljstvom podprla ter ugodila svojim občanom. Kaj bo storila občinska uprava v Štrigovi, nam ni znano. Vemo samo to, da bi občanom zelo ugodila, ker njih večina to želi. Bojimo pa se, da bi uprava iz političnih ozirav preloz odločilo, ker so nekateri člani uprave na prigovarjanje »priseljenskih Hrvatov postali navdušeni za hrvatsko banovino, čeravno nimajo v narodu večine za to. Mariborska mestna podjetja prosimo, da računajo na morebitno odklonitev štrigovske uprave ter store vse potrebno, da ne bo avtobusna proga podaljšana iz Ljutomer samo do Razkrižja, temveč do Štrigove, kjer je mnogo gospodarsko ugodnih ljudi. Prvo nam naj bodo pač gospodarski in kulturni interesi, ne pa politični, ker so zdaj prenesli časi za take spore.

NAJBOLJŠE FILMSKO DELO SEZONE! — Veliki osvajač ženskih src CHARLES BOYER in danes najslavnejša filmska

igralka BETTE DAVIS
KINO MATICA, tel. 22-41
Danes ob 16., 19. in 21.15

ŽENA S TROJNIM ŽIVLJENJEM
tvorita igralski par — kakršnega še niste videli! — WARNER BROS produkcija!



Bergsonov vpliv na sodobno umetnostno teorijo je poglavitno zase. S svojo filozofijo spoznavanja je skušal pojasniti nastajanja umetnostnih del v zvezi z intuicijo. Umetnik prodira v akrito notranjost stvari in s svojim intuitivnim pogledom ruši pregraje, ki obstoj med stvarmi in stvarnim svetom, med čutno podobo in njihovimi pravimi bistvi. Pri tem kajpak dobiva samo individualni pogled na stvari, vendar nas z njim vzle vsej subjektivnosti približuje spoznavanju stvarne, t. j. bistvene resničnosti sveta. V tem pogledu opravlja umetnost tudi spoznavnalno funkcijo.

Predelež bi nas to vodilo, če bi hoteli nekoliko globlje osvetliti to, za današnjo

Tramvaj in avtomobil sta trčila Nesreča je zahtevala nekaj gmetne škode, malo prask in precej strahu

Ljubljana, 8. januarja.

Huda prometna nesreča, ki k sreči ni zahtevala človeških žrtve, se je pripetila v torek zvečer okrog pol 11. ure na Tyrševi cesti tik pred križiščem Pražakove ulice. V tem času je vozil tramvajski voz št. 49 od kavarne Evrope proti glavni kolodvoru. Pred trenutkom nesreče je tramvajski voznik Josip Azman sicer opazil pred seboj avto s prižganimi lučmi, ki je vozil pravilno po desni strani ceste, torej po strani, kjer je speljana tramvajska proga. Avto, prihajajoč od nasprotnih strani, ni bil na pač moral umakniti tramvaju na sredo ceste, kar pa se ni zgodilo in se je avtomobil z vso silo zadel s sprednjim delom v tramvajski voz, ki ga je potlej še rinil kakšnih 15 metrov pred seboj in sta slednjič obe vozili obstali drugo ob drugem sklopljeni s sprednjimi deli prav nasproti križišča Pražakove ulice.

V prvem trenutku se je zdelo, da je nesreča zahtevala človeške žrtve v avtomobilu. Iz poškodovanega avta, ki se mu je pri silnem udarcu razbil ves sprednji del,

so najprej potegnili avtoizvoška Antona Marčuna, ki je bil nekoliko poškodovan po obrazu in drugod. Tudi njegova žena Marija, ki je sedela zraven volana, je bila prav tako poškodovana na obrazu. Poklicani reševalci so naložili v svoj avtomobil poleg omenjenih dveh še krojaškega mojstra Vinka Kranjca z Viča, ki se je peljal v tramvaju proti kolodvoru in ga je sunek vrigel ob steno, da se je poškodoval na obrazu in tožil tudi o bolečinah v hrbtu. Razen njemu se ni v tramvajskem vozu, v katerem je bilo kakih 15 ljudi, nikomur ničesar pripetilo. Vse tri poškodovance so reševalci nemudoma prepeljali v bolnico, kjer so jim obvezali rane, nato pa jih poslali domov.

Nesrečo, ki je povzročila med prizadetimi več strahu kakor škode, preiskuje zdaj policija. Kakor kaže, ne zadene avtomobilskega voznika nobena krivda, ker so avtomobilska kolesa zaradi poledenelih tal za trenutek zastala na mestu in je bil karambol s tramvajem v vsakem primeru skoraj neizbežen.

Kurban-bajram — največji muslimanski praznik

Letos je zaradi vojne vernikom onemogočeno romanje na Mohamedov grob

Ljubljana, 8. januarja

Vsako leto bratje muslimani svečano proslavijo svoj največji verski praznik kurban-bajram v molitvi in z dobrimi deli. Na ta največji praznik mnogi muslimanski verniki romajo v sveti mesti Mekko in Medino. Tja so verniki muslimanske vere v velikem številu romali tudi iz naše države. Potovanja je organiziral Putnik v Sarajevu Letos pa zaradi vojne na Balkanu in v Egiptu potovanja ni bilo mogoče organizirati in iz naše države ni šel nihče na božjo pot v Mekko in Medino. Zato te dni muslimani še bolj goreče prosijo Vsemogočnega da bi jim omogočil opraviti sveto dolžnost romania vsaj prihodnje leto.

V vrsto petih muslimanskih verskih dolžnosti spadajo post, molitev, miloščina, vera in enega boga in romanje. Že Mohamed je rekel: »Kdor obišče moj grob temu bom zaščitnik. Kdor me obišče po moji smrti, je tako, kakor bi me obiskal za življenja.« Dolžnost da gre na romanje, na ima samo oni, ki ima zato zadostna gmetna sredstva. Predvsem ne sme biti zadolžen in mora imeti preskrbljeno družino. Tudi če vernik ni popolnoma zdrav mu je romanje oroščeno. V takem primeru pa mora nagraditi svoje siromašne sovornike.

Kurban-bajram se slavi v spomin na žrtve preroka Abrahama, ki je hotel žrtvovati sina-edina Izaka. Zadnji trenutek preden ga je žrtvoval, mu je bog poslal ovco in tako preprečil, da ni žrtvoval sina.

val sina. V spomin na to obnavljajo muslimani vsako leto na praznik kurban-bajrama običaj, da vsak vernik, ki le more, zakolje ovco, ki je potem deli s svojimi siromašnimi sosedi.

Po Mohamedovi zapovedi verniki z romanjem vrše eno največjih verskih zapovedi in ima zato vsak musliman, ki je to dolžnost izvršil, uglednejši položaj v družbi. Mnogi muslimani v Bosni in Hercegovini imajo pred svojim imenom še naslov hadži, kar pomeni, da je naslovnik ali kdo od njegovih »mednik« v žil bil na Mohamedovem grobu. Po zaletu muslimanov imajo tudi nekateri pravoslavci in židje naslov hadži, seveda le zato, ker so obiskali krščanska ali židovska sveta mesta.

Romarska potovanja muslimanov v Mekko in Medino imajo še vedno nekaj skrivnostnega čar. Nešteto pesnikov in potopiscev je že opisovalo ta muslimanski verski obred. Vsem, ki se letos romanja niso mogli udeležiti zaradi vojne, želimo, da bi prihodnje leto v miru mogli potovati na Mohamedov grob.

FRANZ JOSEF GRENCICA

REC. 8. 22365. OD 18. 11. 1940 E

Usoda poslednje žrtve pri Ozlju pojasnjena

Mokronog, 8. januarja

Kakor je »Jutro« kmalu po železniški katastrofi v bližini Ozlja pri Metliki poročalo, so pogrešali tudi na orožne vaje v Karlovcem poklicanega posestnika iz Dolnjega Lakenca, Janeza Povšiča, o katerem ni bilo, odkar je odšel z doma, nobenega sledu več. Po nekaj tednih so pričeli domači sumiti, da bi utegnil tudi pogrešani biti med železniškimi ponesrečenci. Toda vse poizvedovanje je ostalo dolgo časa brez uspeha. Šele pred kratkim je hudo prizadeta žena Marija Povšičeva dobila od žandarmerije v Mokronogu obvestilo, da so ga našli po opisu oblike in perila ter da je pokopan v Ozlju. Prejela je tudi mrliški list. Z izgubo moža in očeta je revna družina zelo prizadeta. Pokojni je zapustil pet otrok v starosti od 4 do 13 let. Gotovo bo železniška uprava tudi za to družino poskrbela, kolikor je v njeni moči.



Gospa Ksenija Vidaličeva bo po daljšem premoru danes nastopila kot Micaela v Bizetovi operi »Carmen«.

„Sabska kraljica“

Positivne in negativne strani Goldmarkove »Sabske kraljice« sem prikazal v svoji oceni že lansko sezono. Zato se v podrobnosti tega dela ne bom spuščal in se omejim na samo izvajanje.

Letošnja prva izvedba te opere je potekla v znamenju občutnih zdravstvenih in tehničnih indispozicij sodelujočih. Ko je jeva (sabska kraljica), ki je lansko leto v isti vlogi postavila lep lik, je bila letos glasovno šibkejša. Niti v višinah niti v ostalih legah se ni mogla razviti, registri so se ji neprestano menjavali in težko dihanje je težo njenega izvajanja še večalo. Nedvomno je bil dober del krivde teh pomanjkljivosti v indispozicijah in glasovni utrujenosti, pri čemer seveda ne smemo prezreti razlogov čisto tehničnega značaja. Igralski je oblikoval dojemljiv, simpatičen lik. Tudi Gostič (Arad) je bil izrazito indispoziran in si je pomagal čisto s falseti. Posebno v prvem dejanju se ni mogel prilagoditi, pač pa se je dvignil v ostalih dejanjih in predstavljal nekaj lepih mest, čeprav se vse šibkosti tudi kasneje niso porazgubile, predvsem ne točna (kar vztrajno!) intonacija in falseta na uporaba. Pač pa sem imel vtis, da je tokrat podal Arada mnogo bolj doživeto kakor lani in je bil zaradi tega tudi bolj prišten, vsebinski prepričevalen. Namesto Bette je letos pel velikega duhovna Lupša, ki je v tej vlogi še dokaj neizdelan, morda tudi zavoljo indispozicije glasovno suh in igralski premalo močan. Sulamit, ki jo je ob lanskem premieri pela Heybalova, je letos prevzela Ribičeva, ki jo je igralski sicer zagrabila pravilno in ustvarila lepo sliko in je v vlogi tudi pevsko-tehnično pripravila skrbno, vendar

Domače vesti

* Nova šola v Kompoljah. Lani 5. decembra je bilo kolavdano novo šolsko poslopje v Kompoljah pri Dobropoljah. Poslopje ima 3 učilnice in 2 družinski stanovanji ter je stalo okoli 420.000 din.

* Novi grobovi. Po kratki bolezni je umrla ga. Marija Strupjeva roj. Kunstler. Pogreb bo danes ob 16. iz kapele sv. Kristofa na Zalah k Sv. Križu. — Po hudi bolezni je preminil dimnikarski mojster g. Josip Beve. Pogreb bo jutri ob 16. iz kapele sv. Nikolaja na Zalah k Sv. Križu. — Po kratki bolezni je umrla gosp. Franjo Jedrečič, pol. nadstržnik v pokopju. Pogreb bo jutri ob 16. iz kapele sv. Petra na Zalah k Sv. Križu. — Preminil je pekovski mojster g. Ivan Arbi. Pogreb bo danes ob 15. iz kapele sv. Andreja na Zalah k Sv. Križu. — Doprpeča je po dolgi bolezni ga. Marija Boucounova, p. štna uradnica v pokopju. Pogreb bo v petek ob 17. iz kapele sv. Andreja na Zalah k Sv. Križu. — V Ložu pri Rakeku je umrla ga. Marija Škrbec roj. Vivoda. Pogreb bo danes ob 15. iz hiše žalosni na pokopališču k Sv. Roku. — V Kropi je mirno v Gospodu zaspala ga. Terezija Lazarjeva, posestnica in mesarica. Pogreb bo jutri ob 16. iz hiše žalosni na pokopališču sv. Lenarta. — Pokojnim blag spomin. Žalostnim svojcem na naše iskreno sožalje.

Za plesne toalete

krasni vzorci in barve:

Taft svila
changeant
moiré
Svileni organdi
tul
čipke
Velour transparent
Manufaktura
F. Ks. SOUVAN
Mestni trg 24

* Za edinega športnega slikarja v Jugoslaviji oglašajo zagrebške »Novosti« ing. arh. Mitjo Švigitja, ki bo še ta mesec razstavil v Uličevem salonu v Zagrebu znana dela iz športnega življenja. Naglašajo, da se bo s to razstavo prvič v Zagrebu manifestirala bližina sporta in umetnosti. »Novosti« objavljajo daljši razgovor s mladim umetnikom, ter pričbujejo tudi štiri pesničke njegovih del.



Igrati
»Slepe miši«
se pravi i slabovidnim
»Slepe miši«
Zato raje nosite
takaj očala od

Ljubljana
PASAZA
NEBOTIČNIKA

* Prva letosnja kolektivna pogodba na Jadranu. Po večdnevni uspešni pogajanjih je bila z Jadransko plovitvo na Sušaku sklenjena nova kolektivna pogodba, s katero so dobili delavci 20 odstotkov povška k dosedanjim plači in enoletenski plačani dopust. Pogodba je stopila z novim letom v veljavo. Pogajanja teko še z nekaterimi podjetji na Sušaku. — Po novi uredbi o zaposlenosti v pristaniščih smejo biti zaposleni samo oni delavci, ki so kot taki registrirani. Preteklo soboto je neki član pristaniškega odbora na Sušaku legitimiral vse delavce, ki so bili tam zaposleni. Od 170 jih je moralo 25 takoj zapustiti delo, ker niso imeli legitimacije, da so pristaniški delavci.

* Vprašanje prehrane Zagreba. Kakor ostala mesta, se mora zlasti tudi Zagreb boriti z mnogimi vprašanji prehrane številnega prebivalstva. Kakor navajajo zagrebški listi, bodo v nekaj tednih uvedene v Zagrebu krušne karte. Za enkrat ima Zagreb za dva meseca rezerve v hrani. Na mestnem poglavarstvu pripravljajo vrsto važnih reform za prehrano prebivalstva. Kruh je v Zagrebu precej slab, ker se peče iz neprepežane moke in se peki še niso navadili na novo vrsto krušne mešanice. Nadzorstvo pri peki je pa

Pri hemoroidih (zlati žili), zapeki, vrtoglavosti, povzročeni po zaprtju, prinese uporaba naravne Franz-Josefove grenčice prijetno olajšanje.

Reg. S. br. 15485/35

precej strogo. Po krušnih kartah, ki bodo vpeljane najbrž v februarju, bodo ročni in duševni delavci dobili nekoliko večje količine moke kakor oni, ki jim kruh ni potreben in toliki meri. Kolikor ima Zagreb hrane v rezervi, je ne troši za redne potrebe, marveč jo hrani za najbolj hude pomladne mesece, ko bodo ostale zaloge izčrpane. Zadnji čas je začelo v Zagrebu primanjkovati soli. Pošiljatev italijanske soli, ki je bila naročena že pred 2 mesecema, je prispela šele zdaj. Zagreb je v terek prejel 45.000 kg soli, nadalje je na poti še 210.000 kg soli iz solarne Kreke, na Sušaku pa je parnik z italijansko soljo. Zagreb troši na mesec 200.000 kg soli.

* Madžarski urad za pospeševanje tujškega prometa in trgovine bodo ustanovili v Zagrebu. Nadalje bo uveden direkti- brzoval od Budimpešte do Splita, s katerim bo vožnja trajala komaj 18 ur. Prvič bo vozil že za letošnje Veliko noč. Prišlo se je tesno sodelovanje med hrvaškimi in madžarskimi tujkoprometnimi ustanovami. Zagreb želi postati prehodna postaja za vse goste ki pridejo iz tujine v Jugoslavijo in žele obiskati Jadran. Liko ali Slavonijo. Če se bo v Budimpešti obratovlasti v poletnih mesecih pokazalo veliko zanimanje za Jadran in ostale kraje, bo imenovani direkti- brzoval obratovlasti v poletnih mesecih, ko bo naraslo število madžarskih izletnikov, ki se bodo želeli odpočiti na Jadranu ali na Plitvičkih jezerih.

Parfumerija Venus POSLUJE SEDAJ v palači Bata

* Volna nas vrča k domačim pridelkom. Pomanjkanje je strogo, toda včasih koristno učitelj. Ni dvoma, da bodo vojni zapletki okrog nas prisilili marsikoga k iznajdlivosti. Zlasti pa bomo znali ceniti nekatere lastne pridelke, ki jih zametujemo, dokler imamo na razpolago tujo robo. Po mestih se bolj in bolj čuti pomanjkanje kolonialnega blaga, se zlasti pa dobrih čajev. Zagrebški listi beležijo, da se je zadnji čas v Zagrebu zelo povečalo povpraševanje po dobrem domačem rastlinskem čaju. Koliko je pri nas prvovrstnih rastlin, iz katerih si lahko kuhamo čaj, ki je ne samo okusen, toda tudi zdravilen! V Zagrebu že v mnogih hišah postrežejo z okusnim lipovcem ali robidovcem, kakor da so že popolnoma pozabili na ruski ali kitajski čaj.

* Slovensko prsnočno društvo Narodni dom priredi v soboto 11. t. m. v svojih družinskih prostorih, Tomislavov trg 19/II, čajanko s plesom. Dobra vina, jedila, buffet in ples. Ugodno razpoloženje na prejšnjih čajankah je našim gostom jamstvo, da bo tudi tokrat dobra zabava. Začetek bo ob pol 21.

* Prečitajte roman Pot k poplunosti, ki ga je spisal v španskem jeziku Baroja Pio, prevel dr. Stanko Leben. Malo knjig poznamo, ki bi nam tako živo kakor Baroja v tem romanu prikazalo španjo in dušo njenih prebivalcev. V času, ko je ta stara dežela doživela nov zgodovinski preobrat, je zajemljivi Barojev roman še bolj zgošč in aktualen. Prevajalec je v uvodu večkrat orisalo sodobno španjo in nje krizo. Knjiga se nanaša na knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Selenburgova ulica 3 in stane broširana 70 din, vezana v platno 80 din. —

* Obup upokojenega polkovnika. V pravočasni božični noči se je na svojem stanovanju v Velburški ulici v Beogradu ustrelil upokojeni generalstabsni polkovnik Stefan Bodi, star 56 let. Zapustil je dve pismu: prvo svoji ženi Malvini, drugo pa družini. V pismih navaja, da se je končal zaradi nesporazumov v zakonu.

V borbi za svojih 32 zob uporabljajte zdravilno PARADENTIN pasto za masiranje desni in čiščenje zob. Paradentini pasta izredno desinficira usta, učvrščuje majave zobe in prepreča lahne krvaveženje iz desni. Dobiva se v drogeriji Gregorij, po din 16. Glavno skladišče: Laboratorij »Vis-Vita«, Zagreb, Langov trg 3.

* Otroška žalcigra. V vasi Otoku pri Vinokovcih je moral vdovec Ivan Milovar na delo. V zaklenjenem stanovanju je pustil glečnega Stefana in letno Katico. Stefek si je dal cipavka pri štedilniku. Naenkrat se mu je vnela obleka in uboječ je zgorel kakor živa bakla. Nihče ni čul njegovega vpitja. Katica je k sreči ostala živa.

* Pred poroko je pobegnila. Posestnik Jakob Weiss iz Stanešiča pri Somboru je prijavil oblastvom, da je brez sledu izginila njegova hčerka Terezija. Pred štiri dnevi bi se bila morala poročiti in je oče izdal že lepo število denarja, samo da bi pripravil veliko gostijo, kakršne so v teh krajih v navadi. Po polizvedovanjih so doznali, da je Režika pobegnila z 19letnim Adamom Hufslom, ker se ni hotela poročiti z neljubim ženinom Adamom Romani-

čem. Dan prej je njen pravi izvoljenec na cesti pretepel ženina, ko se je ta vračal iz nevestine hiše. Mlada begunca sta jo mahnila po progi v Gapovo. Delavci, ki so ju opazovali, vedo povedati, da se je deklet vsakih 10 korakov ustavilo, pogledalo svojemu ljubljencu v oči in ga poljubovalo. Žaljubljenec se niso našli. Upajo pa, da se bo vse skupaj srečno končalo pred oltarjem.



* Smrt pod »odom. Kmet Ante Terandek se je vračal iz Velike Mlake pri Varaždinu z natovornimi sanmi domov. V svezem snegu sta konja zašla s ceste v jarek in so se sanj prevrnile. Sod vina je padel Antonu na glavo in mu je razbil. Pokojnik je zapustil vdovo in tri nepreskrbljene otroke.

* Lokomotiva je pvozila v Zagrebu železničarja Ivana Predana. Imel je opravka na tovarni postaji, ko ga je lokomotiva z

vso silo udarila od zadaj in mu prebila lobanjo. Preden so ga pripeljali na kirurško kliniko, je izdihnil.

* Mrtve inkasant v potoku. V Vrabeščaku blizu Zagreba so našli mrtvega 32letnega inkasanta zagrebške električne centrala Pavla Kralja, ki je izginil že na novega leta dan. Zdal so šele opazili, da iz zaledenelega potoka štrli človeška roka. V pokojniku so spoznali pogrešanega Pavla, ki je najbrž vinjen od potoku zgubil ravnotežje se utopil in zmrznil.

IV. gorenjski akademski ples

11. I. 1941

BLED

SOKOLSKI DOM

Iz Ljubljane Na živilskem trgu

Današnji živilski trg je bil razmeroma slabo vseh vrst. Cene so se sušale od 5, 6, 7 do 9 din za kg. Drugega sadja skorajda ni bilo, posebno ne hrušk. Malo je bilo krompirja, sicer lepega, debelega po 2 din kg. Povpraševanje po krompirju je veliko. Danes moremo reči, da so se lajca za spoznanje pocenila: najdorebnejša so po 1,50 din, debelejša po 2 do 2,25 din komad. Mnogo je bilo na trgu tudi repe, in sicer po tri za dinar. Naiveč je bilo videti zelenjave. Posebno lena je bila špinata, motovilec in radič. Merica špinata stane 2 din, prav toliko radič. Mnogo so kmetice prodale zelenjatih glav. Manj je bilo kisle repe in zelja, prva po 3, druga po 4 din kg. Tudi povpraševanje po kisli repi in zelju je bilo majhno.

Mnogo je bilo perutnine in je stala mlada putka 24 din, starejša, bolj rejena pa 36 do 38 din. vendar ni bilo takega povpraševanja po njih kakor preteklo soboto. Tudi zaletki so bili na trgu, čeprav v manjšem številu. Za 14 din si lahko kupil prav lenega dolgočusa in so naše gospodinjke rade serale po njih. Sirovega masla je bilo dosti, vendar je bilo povpraševanje majhno, saj je bilo po 36 do 40 din kg. Cvetlični med je bil po 36 din kg. Naiveč je naletel na živilskem trgu tudi danes na krušno moko, kar na je v današnjih razmerah povsem razumljivo. Gospodinjke bi se bile najraje stenele okrog vrč polnih bele, kruzne in otlahil vrst moko. Cene so običajne. Tudi na mesne stotine je bil velik naval.

Mnogo je bilo perutnine, bela oskubljena kokoš je stala 48, sekana pa 50 din.

vatske umetnosti, ki ji je priznaval veliko tvorno silo in umetnostno-zgodovinski pomen.

Razstava Rudolfa Marčiča v Zagrebu. Po zagrebških listih posnemamo, da je v Uličevem salonu otvoril svojo kolektivno razstavo renomirani marinst Rudolf Marčič. Razstavljenih je 35 oljnih slik in veliko število mojstrskih akvarelov. Marčičeve slike po večini prikazujejo motive z našega Jadrana, ki ga Marčič slika že 40 let. Za razstavo vlada v Zagrebu veliko zanimanje.

Redne izdaje književnih družb, Matica Hrvatska je izdala med rednimi knjigami, ki so izšle ob koncu leta, šteti zvezek Andrejeve zbirke hrvatskih narodnih pesmi, dalje knjigo člankov in esejev Petra Grca »Na izvorima pjesništva«. Literarno kritično študijo o pesniku Vladimiru Vidriču iz peresa univ. prof. dr. Antuna Barca, povest Ivana Softe »Nemirni mir«, ter zbornik »Hrvatsko kolo« v redakciji B. Livičevića in F. Jelašića. — »Srpska književna zadruga« je izdala kot 43. kolo svojih rednih knjig pesmi Laze Kostića, notopise Jovana Dučića v knjigi z naslovom »Gradovi i himere«, povesti Grigorija Božovića, Stevana Srećna povest »Vukadin«, roman Zvonimira Vukosavljevića »Sudar u vazduhu«, zgodovinske spise Jovana Ristića s predgovorom Slobodana Jovanovića, razprave in članke Riste Radulovića in odlomke romunske proze v redakciji in prevodu Leposave Pavlović. Značilno je, da stane vseh teh osem knjig na več kot 1800 straneh in vezanih v platno samo 100 dinarjev.

ZAPISKI

Smrt Josefa Strzygowkega. Na Dunaju je umrl znameniti raziskovalec umetnostne zgodovine, bivši profesor tamonjske univerze Josef Strzygowski. Po rodu je bil iz Galicije (r. l. 1862) in je l. 1892 postal vseučilišni profesor v Gradcu, od l. 1909 pa je deloval na dunajski univerzi. Spisal je vrsto znanih del iz umetnostne zgodovine, med njimi »Orient oder Rom«, »Kleinasiens ein Neuland der Kunstgeschichte«, »Ursprung der kritischen Kirchendunst«, »Die bildende Kunst des Ostens«, »Wesen und Entwicklung der asiatischen Kunst« itd. Proučevanje vzhodne umetnosti ga je zbližalo tudi z umetnostjo slovanskih narodov, ki jo je Strzygowski dobro poznal. Posebno je cenil starohrvatsko umetnost, ki ji je posvetil obsežno, mnogokrat citirano delo »Starohrvatska umetnost«, čigar prevod je izdala Matica Hrvatska. S to knjigo se je uveljavil kot ena največjih avtoritet v zapletenih vprašanjih stare hr-

DANES ob 16., 19. in 21. uri odlični detektivski film

Mr. Moto - Rumena maska KINO SLOGA, tel. 27-30

V glavni vlogi Peter Lorre, znameniti izslednik zagonetnih kriminalnih slučajev.

u— Nevarna točka na Tyrsevi cesti. Dolga, ravna in široka Tyrseva cesta ima svojih peto na odseku med palačo banke Slavije in Fuharjevo ulico. Pločnik je na tem mestu zelo ozek, ker sega stara hiša daleč iz regulacijske črte. Osební promet na tej strani ceste je ogromen, dosti večji kakor na nasprotni, kar je pač razumljivo, ker je tu cela vrsta novih palač. Poleg tega sta na tej strani velika pekarna in trafika, ki imata obe brez dvoma izredno velik promet. Tramvajski vozovi so tukaj precej pogosti, ker vozijo mimo tri številke. Naval ljudi na to stran ceste pa povzročajo tudi slike kar štirih kino podjetij ki so razstavljene v izlozih v zagoni pri Slaviji. Z ozirom na vse to in na dejstvo, da je osební in vozovni promet v Ljubljani vsak dan večji, je nujno potrebno ograditi tudi ta pločnik, dokler ne bo zgrajena nova večnadstropna palača od Slavije do Fuharjeve ulice in porušena stara Zaltova hiša.

u— Kaj je s tramvajem do klavnice? Ko so začeli graditi podaljšek tramvajске proge od vojne bolnice čez železniški prelaz po Zaloški cesti skozi Moste do karnežčank, so se tudi prebivalci v četrti okrog mestne klavnice razveselili, saj so upali, da bodo začeli graditi tudi progo od Ambrozevega trga dalje. Da ne bo iz tega nič, pa se je videlo takrat, ko je mestna občina tlakovala z granitnimi kockami cestišče na odseku od Ambrozevega trga do Marijanišča. Vsaj za daljšo dobo bodo prebivalci tega okraja prikrasjeni. Poudariti pa je treba, da bi bila nova proga donosna, saj je s te strani velik dotok v mesto, zlasti v jutrnjih urah in opoldne. Tračnice bi morali položiti od Ambrozevega trga mimo Marijanišča, vojašnice triglavske polke, mestne klavnice, čez železniški prelaz in čez Grubarjev prekop do konca Hradečkove ceste. Proga bi bila enotirna in bi imela največ dve izogibalnici. Stroški tudi ne bi bili veliki, ker je cesta od Marijanišča naprej netlakovana.

V. SOKOLSKI PLES SOBOTA 11. JANUARJA 1941.

u— Dela okrog kopališča Kozleje. Za sedanjí čas dokaj mlo vreme je omogočilo, da opravljajo po daljšem odmoru zadnja dela na višem kopališču v Kozleji. Zdalj podirajo kopališčni bazen. Kakor se lahko vidi, so bile betonske stene že vse trhle, tako da bi se mogle vsak čas kar same podreti. Precešeno jamo na mestu nekdanjega, posebno med mladino tako priljubljenega, nehigieničnega kopališča bodo zasuli, s čimer so na eni strani že pričeli. Kadar bo ves teren zasut in splaniran, bo mogoče končno urediti tudi Langusovo ulico, ki se je tu do sledi končala v travniku pred ograjo nekdanjega kopališča. Langusova ulica bo potem segala do Gradaščice, ki križi na tem delu po primerni ureditvi. Prav tako bo treba prenesti obstoječi most od Langusove ulice, ki bo na ta način direktno zvezana s Karadžičevo ulico.

Nizke cene — prijetna zabava, to vse je združeno na

17. OBRTNIŠKEM PLESU

ki bo v soboto 11. t. m. v Kazini. Obлека poljubna. Pridite, ne bo Vam žal!

u— Veliko zanimanja med našim občinstvom je za Akademijo za zimsko pomoč, ki bo v petek ob 20. uri v operi. Razkošen spored in številni odlični izvajalci jancijo za popoln umetniški užitek. Pohitite z nakupom vstopnic v predprodaji pri operni blagajni.

u— »Gospo ministrice«, zabavno in duhovito Nusičovo veselolgo bodo ponovili v šentjakobskem gledališču v soboto 11. in nedeljo 12. t. m. ob 20.15. Pri sobotni predstavi bo proslavil svoj stoti nastop eden najboljših in najspodobnejših igralcev odra g. Ernest Eypper. V teku svojega udejstvovanja na šentjakobskem odru je postal Eypper na oder zrele, umetniško dogane like, ki so ostali vsem, ki so jih videli, v živem spominu. Tudi vloga uja Vase, ki si jo je izbral za svoj stoti nastop, je izoblikoval do potankosti in predstavlja višek njegove ustvarjalne moči. Vabimo cenjeno občinstvo, da s številnim obiskom ponovno občinstvo, da s številnim obiskom ponovno občinstvo, da s številnim obiskom ponovno občinstvo.

u— O aktualnih namočenskih vprašanjih bo predaval g. Ivan Tavčar drev ob 20. v restavraciji Pri šestici pod okriljem Društva absolventov drž. trgovskih šol v Ljubljani. Absolventi, udeležite se tega zanimivega predavanja polnoštevno. —

u— Sadjarsko in vrtnarsko društvo na Viču bo imelo drevi ob pol 20. prvo predavanje v letošnji sezoni. Predaval bo g. Brecljnik o sadnih sortah. Predavanje bodo spremljale barvaste slike. Naslednje predavanje bo prihodnji četrtek.

u— Pianistka Branka Musulin, ki bo nastopila na samostojnem klavirskem koncertu v ponedeljek 13. t. m., je izreden klavirski talent. Že v svoji mladosti je igrala najtežje klavirske skladbe in koncerte s spremljevanjem orkestra. Študirala je v Zagrebu, pozneje v Parizu, sedaj se je povzela koncertnemu življenju ter koncertirala v Jugoslaviji, Bolgariji, Grčiji, Italiji in Nemčiji. Povsod jo hvalijo kritiki

kot izredno sijajno pianistko. Na svojem prvem koncertu v Ljubljani bo igrala klasične in moderneje avtorje ter 5 sklad Chopina. Koncert bo v mali Filharmonični dvorani. Vstopnice so že v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice. —

u— Gasilica četa Ljubljana-mesto javlja tužno vest, da je preminul njen dolgoletni član tovarš Anton Zgonc. Pogreb pokojnega bo v petek 10. t. m. ob pol 15. uri z Zalah kapelica Sv. Jakoba.

u— V splošno bolnišnico se je začel 44letni posestnik Jože Stare iz Smedenika ob Savi, ki ga je preteklo noč na cesti pri Sv. Valburgi nenadoma napadel neznanec ter ga med ruvanjem s kolom pobil na tla, da si je pri tem zlomil levoico. — Pri smučanju si je zlomil desno nogo čevljarški pomočnik Ervin Palcsy iz Trizča. Devetletni posestnikov sin France Lušin iz Sela na Gorenjskem je doma plesal po lestvi, pa se mu je nenadoma zlomil klin in je padel s višine na tla ter obležal z zlomljeno levoico.

u— Iz umobolnice je pobegnil. Iz bolnišnice za duševne bolezni na Studencu je te dni pobegnil umobolni gluhomem Franc Gasperlin, star 31 let, doma iz Gornjega Brnika pri Cerkljah. Gasperlina so iskali na njegovem domu, pa se tam ni oglašil in je torej verjetno, da se je zatekel nekam na deželo. Begunca, ki postane tudi nevaren, naj se prijavi najbližji orožniški postaji.

u— Tatvina blagajne. V terek proti večeru je stopil v Hribarjevo gostilno v Smartnem ob Savi France Z., ki je do poznega večera posedel v gostilniški sobi, kjer je bilo tudi nekaj drugih gostov. Po njegovem odhodu pa je gostilničar opazil, da mu je izginila s pulta ročna blagajna, v kateri je bilo 4300 din gotovine. Sum je takoj padel na Franceta, ki ga je policija po prijavi izsledila v Mostah in naša pri njem še ves ukraden denar. Ko so pri zaslišanju Francu vprašali, zakaj je storil tatvino, se je izgovarjal, da je vzel denar zato, ker se je menjil poročiti in mu je primanjkovalo denarja. Lahkomiselnega fanta so izročili sodišču.

Naše gledališče

D R A M A

Četrtek, 9.: Cigani. Red B. Petek, 10.: zaprti. Sobota, 11.: Krog s kredo. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Nedelja, 12. ob 15.: Cigani. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Ob 20.: Romeo in Julija. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

Humorist Fran Milčinski, avtor tridejanske burke »Cigani«, je orisal v tej zabavni zgodbi originalne figure iz sodnijskega, igralskega in malomeščanskega sveta. Dejanje se godi na sodnji in v gostilni v majhnem podeželskem mestu. Igrali bodo Cesar, Drenovec, Daneš, Lipah, Peček, Nablocka, Gabrijeličeva, Rakarjeva, Potokar, Slavčeva, Simčičeva in Novak Režiser prof. Šest. Zaradi obolenj v dramskem ansamblu je bila nujno potrebna sprememba repertoarja. Zato bo igrali daneš mesto napovedanega »Revizorja« »Cigane« za isti abonma t. j. red B.

O P E R A

Četrtek, 9.: Akademija. Red četrtek. Petek, 10.: Akademija v korist zimske pomoči. Prireditev Zdrženja gledaliških igralcev in Ljubljanske filharmonije. Izven.

Abonentni red četrtek bodo imeli drevi uprizaritve Bizetove opere »Carmen« s Kogejev v naslovni partiji. Ksenija Vidaličeva bo nastopila v partiji Micaele, v tenorski partiji žan Franci, v baritonski pa Janko. Dirigent dr. Švara, režiser C. Debevec, koreograf inž. Golovin in B. Pilato. P. n. abonente prosimo, da upoštevajo spremembo repertoarja, ki je bila nujno potrebna zaradi obolenj v opernem ansamblu.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE Sobota, 11.: Gospa ministrice, stoti nastop g. E. Eyppera.

Nedelja, 12.: Gospa ministrice. MARIBORSKO GLEDALIŠČE Četrtek, 9.: Lepa Vida. Premiera. Red A. Petek, 10.: zaprti.

R A D I O

Četrtek 9. januarja Ljubljana 7: Jutrnji pozdrav, napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12: Vesel drobiž (plošče). — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Opoldanski koncert radijskega orkestra. — 14: Poročila. — 17.30: Pisan spored radijskega orkestra. — 18.40: Slovenščina za Slovence (g. R. Kolarič). — 19: Napovedi, poročila. — 19.25: Nacionalna ura. 19.50: Deset minut zabave. — 20: Klavirski koncert (g. prof. Pančo Vladigrov). — 20.45: Reprodukcijski koncert simfonične glasbe. — 22: Napovedi, poročila.

Beograd 19.40: Narodne pesmi. — 20: Humor. — 21.10: Godalni kvintet. — 22: Laha in plesa glasba. — Zagreb 17: Ruske romane. 20.30: Klavirski koncert. — 21: Zagrebški madrigalisti. — 22.15: Baletna muzika. — Praga 18.25: Pester spored. — Sofia 19.45: Mali orkester. — 20: Beethovnova glasba. — 21: Koncert solistov. — 22: Ples. — Berlin 19.15: Mali in veliki orkester ter solisti. 21.15: Drobne melodije. — 23.15: Nočni koncert. — Rim 19.40: Rezervirano za operni prenos iz Milana.

Objave

Rokavica je bila izgubljena v bližini Poštne hranilnice v Ljubljani. Najditelj naj jo blagovoli oddati v uredništvo »Jutra«.

Nemščine, Francoščine

se boste lahko in naglo naučili doma po dopisovanju s pomočjo nove originalne metode (po zakonu zaščiteni), ki je zasnovana na nemotehni (umetnosti pomnjenja) in psihodinamiki, ki jo je izdelal g. Petar B. Petrović, pisec knjige »Praktični tečaj umetnosti pomnjenja« in urednik Okultistične biblioteka. Tečaj traja 6 mesecev. Mesečno predplačilo znaša 30 din. Vsakomur pošljemo brezplačno poskusno tečajko. Okultistična biblioteka, Beograd, ček. račun 64.998. Poštni predal 876.

Iz Celja

— **Pretrgan nakup vžigalic.** Pred dnevi so se po Celju in celjskem okrožju razne govornice, da se bodo vžigalice znatno podražile. Posledica je bila, da so si za čeli ljudje nabavljali velike zaloge vžigalic. Dočim je glavna zaloga v Celju prodala prej povprečno po 4.000 škatlic vžigalic na dan, je n. pr. v torek prodala 35.000 škatlic. Opozorimo na sporočilo iz Beograda, da se vžigalice ne bodo podražile. Pač pa se utegne zgoditi, da bo vžigalice zmanjkalo, če bodo ljudje kupovali tako pretrpane količine vžigalic za zalogo. Zato bodite obzirni do drugih in ne kupujte vžigalic v pretrpanem številu, ker s tem samo škodujete drugim, sebi pa prav nič ne koristite.

— **Na badnji dan popoldne** je opravil badnji obred na dvorišču vojaškega kralja Petra zastopnik poveljnika 39. pp. g. polkovnik Stefanović, ki je ob tej priliki tudi podčrtal pomen božiča in čestitil oficirjem, podoficirjem in vojakom božič.

— **Koncert septeta bratov Žitkov** iz Maribora se prične drevi ob 20. v mali dvorani Celjskega doma. Opozorimo na to umetniško prireditev.

— **Na ljudskem vseučilišču** bo predaval v ponedeljek 13. t. m. ob 20. univ. prof. dr. Andrej Gosar iz Ljubljane o temi »Cene in njihova vloga v modernem življenju«. Udeležite se tega zanimivega in aktualnega predavanja!

— **Strokovna nadaljevalna šola.** Seja učiteljskega zbora bo v ponedeljek 13. t. m. — Upravitelj

— **Razstava načrtov natečaja** za regulacijo in zazidavo Medloga v Celju je odprta do sobote 11. t. m. vsak dan od 9. do 13. v sejni dvorani mestnega glavarstva.

— **Specialno akcijo za šolsko kuhinjo** v Laškem je obljubil podpreti tovarnar G. Kerman v Laškem s mesečnim prispevkom 1.000 din, za kar se mu najlepše zahvaljujemo in nadalje pripravljamo. — Društvo »Rlago srce« v Laškem.

— **Dišaki kuhinji v Celju** je daroval dr. Ivo Benković odvetnik v Ljubljani 500 din v počastitev spomina dr. Antona Koršca.

Iz Maribora

— **Rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije** bo počastilo tudi letos mariborsko sokolsko s svojim tradicionalnim večerom 11. t. m. v vseh prostorih matičnega Sokolskega doma. Priključili se bo počastitvi ves zavedni Maribor.

— **Nakaznice za petrolej.** V svrhu izdaje nakaznic za petrolej za januar odziva mariborsko mestno glavarstvo prebivalce, ki uporabljajo za razsvetljavo petrolej, da se javijo pri mestnem tržnem nadzorstvu med uradnimi urami. Obenem se poziva vsi obrtni ter industrijski obrati, da takoj sporočijo dejansko potrebo petroleja za razsvetljavo in posebi za stroje. V prijavi je navesti naziv obrti ali industrije, sedež obrti ali industrije, število oddelkov, dejansko mesečno potrebo, ali je obrat anežiran za potrebe državne obrambe. Rok prijave nepreklicno do 15. januarja t. l.

— **Nakaznice za moko** ne bodo izdane z 10. ali 15. t. m., kakor smo včeraj poročali, marveč kakor se čuje, s 1. februarjem.



V. Sokolski nles

SOBOTA 11. JAN. 1941

V POČASTITEV ROJSTNEGA DNE NJ. VEL. KRALJICE MARIJE PRIREDILO SOKOLSKA DRUŠTVA V MARIBORU V VSEH PROSTORIH SOKOLSKEGA DOMA

— **20letnica požrtvovalnega** slovesno-ljubnega dela obhaja letos studentska gasilska četa. Na 20. rednem obnem zboru so poročali predsednik A. Kaloh, tajnik štrajber, poveljnik Pregl, blagajnik Lesnik, orodjar Lapuh, samarijan Ulrich. Predsednik nadzornega odbora R. Omulec in Kumperskiak sta izrekla blaginju posebno zahvalo za vestno delo ter predlagala odboru razrešnice. Dohodkov je bilo 207.221,50 din, izdatkov pa 206.884,25 din. Ob pravi 20 letnici bo v Studenih župni zlet gasilstva.

— **Mariborski gasilci in reševalci** se zboru jutri, v petek, ob 20. uri k rednemu obnemu zboru v Gasilskem domu.

— **Smrt blage gope.** Preminila je ga Marija Korenčanova, soproga upokojelega sanitetnega polkovnika g. dr. Andreja Korenčana. Plemenita pokojnica je bila po rodu dunajska Čehinja. Prišla je se našera jezika, ki ga je lahko govorila. Bila je zelo ljubezna gospa. Kdor koli je prišel z njo v stik, ne bo mogel pozabiti njene iskrene dobrotljivosti. Korenčanova rodina je izžubila srčno dobro mamico. Pogreb bo jutri ob 15. uri na Pobrežju, kamor je bila prepeljana iz Celja kjer je umrla. Vsi, ki so vzorno ženo in mater poznali, to bodo ohranili v trdnem spominu. Zaljubljenim svojem zlasti globoko užaloženemu sorogu in otrokom, na te najboljše sožalje!

— **Dajalec krvi.** Mariborsko zdravništvu in društvu Rdečega križa v Mariboru sta se glede na potrebe krvnih transfuzij odločila, da rešita to vprašanje tudi za Maribor in okolico v smislu največjih izsledkov zdravniške vede. Zaradi tega se je ustanovila v okviru društva RK v Mariboru posebna sekcija dajalcev krvi, ki bodo dobili posebne legitimacije in ki morajo biti zdravnikom in zavodom vsak čas na razpolago. V poštev pridejo popolnoma zdrave osebe obojega spola v starosti 20 do 45 let. Zadevne potrebne zdravniške preiskave prijavljenih oseb bodo izvršili tukajšnji zdravstveni zavodi brezplačno. Vsaka oseba, ki bi dala na razpolago kri za transfuzijo, dobi količini primerno denarno odškodnino in sicer od 200 din naprej.

Osebe obojega spola brez razlike stanu v omenjeni starosti, ki so zdrave in ki so voljne sodelovati, naj se zglasijo do vključno 20. t. m. v laboratoriju medicinskega oddelka splošne bolnišnice v Mariboru, v Zdravstvenem domu ali v pisarni RK na sreskem načelstvu. Maribor, levi breg, soča 43, drugo nadstropje od 10. do 12.

— **Studenjsko kopalnišče** bodo razširili. Na prednočnem rednem obnem zboru studenskega RK, ki ga je vodil zaslužni predsek g. A. Kaloh, je poročal tudi marljivi tajnik šolski upravitelj g. Kontler, ki je med drugim poročal, da bo treba letos kopalnišče RK v Studenih primerno razširiti. Razen tega sta poročala blaginje g. Horvat in g. Ulrich. Dohodki so bili v pretekli poslovni dobi 23.964,86 dinarjev, izdatki pa 25.240,25 din.

— **Obiskovalce Sokolskega plesa**, ki bo 11. januarja v Sokolskem domu, vjdno opozarjamo, da se mora ples po naredbi banke uprave zaključiti ob 2. uri zjutraj. Zato bo pričetek plesa točno ob 20.30 uri, kar naj občanstvo upošteva. (—)

— **»Scampolo«** je odlično uspel. Predstava znane veseligrice »Scampolo« v izvrstni režiji g. Lintnerja v prid ekskurzijskemu skladu vajencev žel. delavnice je v Studenih in na Pobrežju odlično uspešala. Obiskovalec je sodelujočim živahno vzklikalo. Sodelovali so tudi godbeniki »Drave«.

Gospodarstvo

Naša oskrba z moko in pomanjkljivost uredb

V zvezi s težkočami pri oskrbi z moko prihajajo v zadnjem času iz žitornih pokrajin značilne informacije, iz katerih sledi, da imajo producenti še vedno precej pšenice, ki pa jo ne morejo prodati po maksimalni ceni. Nedavno je v tej zvezi poročal »Jugoslovanski kurir«, da zahtevajo ponekod producenti pri prodaji po roko za pšenico do 400 din za 100 kg, medtem ko znaša maksimalna cena 300 din. Te dni pa je poročal »Juturni list« iz Vinkovcev, da se tudi tam dobi pšenica od producentov, toda samo pod roko po znatno višji ceni, ki gre do 400 din za 100 kg. Isti list poroča, da so v nekaterih krajih Hrvatske producenti žito kratkoročno poskrili. Ponekod so skrite zaloge odkrili in že se čujejo zahteve, da se ti prestopki amnestirajo. Iz Vojvodine pa poročajo, da tamošnji veliki producenti skrivajo zaloge in si zlasti skušajo povečati količine za domačo uporabo s tem, da navajajo mnogo večje število družinskih članov, kakor je v resnici, ker pristevajo k družinskim članom razne sorodnike, ki nimajo nobene zveze z domačo hišo.

Neuspehi dosedanjih uredb, ki se tičejo pšenice, nam znova potrjujejo, da je pri določanju maksimalnih cen odločilnega pomena, da so predpisi dobro premisljeni, ker lahko najmanjša pomanjkljivost povzroči neuspeh.

Se prva uredba o pšenici od 26. julija lanskega leta, je bila hudo pomanjkljiva predvsem v tem, da je določala strogo kaznen zapor do 6 mesecev in globo do 100.000 din le za onega, ki bi zahteval višjo ceno, ne pa za onega, ki bi kupil blago po višji ceni. To uredba so pričeli najprej izgrajevati oni, ki so kupovali pšenico brez namena, da bi jo naprej prodali. Pričeli so nuditi višje cene, ne da bi se izpostavljali nevarnosti, da bi bili kaznovani. Ze takrat smo na tem mestu opozorili na to pomanjkljivost in smo postavili zahtevo, naj se kazenski predpisi izpopolnijo tako, da ne bi veljala kazen samo za onega, ki zahteva višjo ceno, temveč za onega, ki nudi odnosno plača višjo ceno, zlasti tudi zaradi tega, ker je kupec v večini primerov lažje dosegljiv in ga je lažje prijeti, nego kmet-proizvajalca. To nujno potrebo izpopolnitve kazenskih določb so pokazali tudi primeri, ko so morala razna sodišča oprostiti obtožence, ki so odkupili od kmetov pšenico po višji ceni, nego je določena z uredbi, ker ni kazenskih sankcij za onega, ki plača višjo ceno, temveč so kazni določene le za onega, ki zahteva višjo ceno. V vseh teh primerih bi morali priti po uredbi na zatožni klopi proizvajalci-kmetje, ki so za svoje blago zahtevali višjo ceno. Ti pa v večini primerov niso bili znani.

Vse to se je že dogajalo, preden je bila ob koncu avgusta objavljena uredba o ukrepih za oskrbo prebivalstva in vojske s kruhom. Zato smo pričakovali, da bo pogreška v novi uredbi popravljena. Toda tudi uredba o oskrbi prebivalstva in vojske s kruhom vsebuje enake kazenske določbe kakor prvotna uredba. Tudi po tej uredbi ni predvidena kazna za onega, ki

K spremembam pri Splošnem jugoslovanskem bančnem društvu

Poročali smo že, da je izredni občni zbor deincev Splošnega jugoslovanskega bančnega društva, ki je bil v Beogradu 2. decembra preteklega leta, sklenil povišanje glavnice od 60 na 100 milijonov din. Onem je bil glede na spremembe v lastništvu deincev izvoljen nov upravni odbor s predsednikom Neuhausenom, nemškim generalnim konzulom v Beogradu.

K tem spremembam prinaša »Frankfurter Zeitung« daljši članek, v katerem najprej opisuje razmere v jugoslovanskem bančništvu, ki so nastale po denarni krizi v letu 1931, odnosno po uvedbi zaštite denarnih zavodov. Z razčiščenjem, ki je nastopilo v jugoslovanskem bančništvu po likvidaciji okrog 50 življenja nesposobnih majhnih bank, še ni jugoslovansko bančništvo v celoti postavljeno na trdno in trajno podlago. Predvsem se čuti pomanjkanje bančnega zakona. Nadalje citira iz članka viceguvernerja Narodne banke Iva Belina v »Südsüd-Echo«, da je danes vloga bank v jugoslovanskem gospodarstvu šibkejša, kakor je bila pred krizo zato se tudi vpliv tujega kapitala v kreditni organizaciji veča.

O samih spremembah pri Splošnem jugoslovanskem bančnem društvu pa navaja »Frankfurter Zeitung« naslednje podatke: S povišanjem glavnice od 60 na 100 milijonov je postala ta banka po glavnici največja v Jugoslaviji, medtem ko ima po vlogah največja banka Prva hrvatska štedionica glavnico 95 milijonov din. Obseg poslov pri Jugoslovanskem

11. JANUAR — TABOR

JUBILEJNI

Pričetek točno ob 20.

JNAD JUGOSLAVIJA

Uvodno besedo je spregovoril upravnik delavnice žel. Igra je obistovno prijetno presenetila, za kar gre zasloga režiserju g. Lintnerju, ki je tudi igral, gđ. Žaberlova, gđ. Majhenčević, ge. Čilenšćović ter gđ. Mlakarju škilanu in Kovaciću.

— **Drevi premiera.** Mariborčani kažejo zelo živahno zanimanje za nocojšnjo premiero Kozakove »Lepe Vide«, ki to smatra kritika za najboljšo družabno dramo od Cankarjeve smrti sem.

— **Kdo bo šahovski plovak Maribora.** Po 10. kolu je stanje šahovskega tekmovanja sledeče: Mišura 7 in pol, prof. Stupan 7, Kukovec 6, Babčič in Vidović 4 in pol (1), Gerželj in Kuster 4 in pol, Lohkov 3 (3), Maroti 2 in pol, Marvin 2, Knehtl 1 (1). Sklepnolo bo jutri ob 20. uri.

Creditanstalt - Bankverein. Z manjšim paketom delnic ostane nadalje udeležena Češka Unionbanka v Pragi, ki je v naj- ožjih odnosih z Deutsche Bank in Basler Handelsbank. Nadalje obstoji še majhna udeležba Deželne banke za Bosno in Hercegovino v Sarajevu in nekaterih jugoslovanskih privatnikov. Te majhne udeležbe pa znašajo le okrog 10% celotne glavnice.

Končno navaja list, da je bistvo sprememb v tem, da bo udeležena tudi Dresdener Bank, ki je imela doslej v Beogradu samo zastopstvo za uvajanje in zasledovanje posameznih poslov, ki pa ni imela lastnega denarnega zavoda. S prevzemom udeležbe je izločena konkurenca in je ustvarjeno sodelovanje nemških bank na področju jugoslovanskega gospodarstva, kar bo pripomoglo k poglobitvi gospodarskih odnosov med Nemčijo in Jugoslavijo. Ob zaključku se navaja nemški list, da je Splošno jugoslovansko društvo postalo po lastni glavnici največja nemška banka v Jugovzhodni Evropi.

Vprašanje povišanja prejemkov zasebnih nameštencev

Pri banki uravi dravske banovine je bila včeraj dopoldne druga poravnalna razprava za ureditev prejemkov zasebnih nameštencev. Ker je prva razprava 11. novembra in 18. decembra ostala brez uspeha je banka uprava na osnovi 6 odstavka člena 15 uredbe o dolžanosti minimalnih merd sklepanju kolektivnih pogodb poravnanih in razsojstvi odredila drugo poravnalno razpravo. Razpravo je vodil šef inspekcije dela inž. Baraga ob udeležbi pozvanih delalciških in delotemalških organizacij. Zastopniki delotemalških organizacij so predlagali, naj se sklene kolektivna pogodba, da na to ni mogoče nai se rešitev vprašanja prepusti arbitraži. Zastopniki delalciških organizacij pa so vztrajali na s'a-l-šču, ki so za zavzeli že pri prvi razpravi. Glede kolektivne pogodbe odnosno ureditve vraščanja arbitraže na so izjavili, da niso pooblašćeni dati o tem svoje soglasje. Po kratki debati je inšpektor dela izjavil, da je posredovanje ostalo brez uspeha ter je izrekel poravnalno posredovanje za končano. Kakor je bil razložen obeh poravnalnih razprav, bo treba naiti drugo pot za ureditev tega vprašanja.

Gospodarske vesti

— **Uvoz bombaža iz Rusije.** Poročali smo že, da se je vrnila iz Rusije naša tridnaska delegacija, ki je imela nalogo, skleniti kupčijo za nabavo ruskega bombaža. Po vestih iz Beograda nam bo Rusija po doseženem sporazumu dobavila v letošnjem letu 4000 ton surovega bombaža in 600 ton bombažnih odpadkov. Bombaž bo prišla Rusija dobavljati 1. februarja. Iz Odesa bo poslan v bolgarsko luko Varno, odtod pa po železnici v našo državo. Glede nadaljnjih pošiljk je verjetno, da bo Rusija dala našim predilnicam v predelavo večje količine bombaža in bo delo plačala s surovino, tako da bodo predilnice le del prejetega surovega bombaža vrnile v obliki preje. Podobno pogodbo je Rusija že sklenila z Bolgarijo.

— **Odškodnina za potopljeni parnik Vido.** Kakor je znano je bil 6. oktobra ob izlizu Dunava pri Sulini potopljen naš parnik »Vido«. ki je last paroplovne družbe »Jugolevant« na Sušaku. Naletel je na mino in se potopil z vsem tovorom, to je z juto in bombažem, ki ga je pripeljal iz Egipta na račun tekstilne tvornice v Mladenovcu. Tovor jute in bombaža je bil zavarovan pri Jadranski zavarovalni družbi

s sodelovanjem zavarovalnice Jugoslavije in Zedinjenih zavarovalnic za vsoto 16 milijonov cin. Omenjene zavarovalne družbe so te dni izplačale zavarovalno vsoto Delniški družbi za predelavo rastlinskih vlaken in za trgovino s tekstilnim blagom, ki je lastnica tvornice v Mladenovcu. V strokovnih krogih zatrjujejo, da je to največja zavarovalna vsota, ki so jo doslej izplačale naše zavarovalnice. Sam parnik »Vido« na žalost ni bil zavarovan.

— **Razdelitev jedinega olja.** Banovinski prehranjevalni zavod objavlja: Glede na objavo naredb o razdelitvi jedinega olja pojasnjujemo, da se bo razdelitev izvršila kakor doslej samo preko Banovinskega prehranjevalnega zavoda (Prevo-a) in ne neposredno od Zajednice predelovalcev oljaric v Beogradu. Zato naj se trgovci ne obračajo na Zajednico, temveč na Prevod.

— **Občinski prehranjevalni odborom:** V zadevi dodelitve moke naj se občinski preskrbovalni odbori ne obračajo na Prevod, ampak izključno samo na okrajni preskrbovalni odbor svojega okraja. Okrajni preskrbovalni odbori imajo točno navodila o dodelitvah moke in lahko dajo vsa potrebna navodila in pojasnila. Količina moke, ki je za posamezno občino dodeljena, je samo začasna. Točna količina za posamezno občino bo ugotovljena šele tedaj, ko bodo uvedene in razdeljene karte. Zato naj občinski preskrbovalni odbori ne vlagajo reklamacij, ker se pred uvedbo kart te reklamacije ne bodo upoštevale.

— **Tečaj za mizarje** (obrotno knjigovodstvo, kalkulacija, sestavljanje proračun v itd.) ki ga priredi Zavod za pospeševanje obrti Zbornica za TOI, se prične v torek 14. januarja t. l. v prostorih Tehnične srednje šole v Ljubljani (trilistična soba št. 31) ob 18. uri zvečer. Ker je še nekaj mest prostih, se prijave še sprejema o. in si er pri Zavodu za pospeševanje obrti ali pa na večer otvoritve tečaja pri g. predavatelju.

Bozre

8. januarja

Na ljubljanski borzi je bilo danes za grške bone povpraševanje po 40. Tečaj na svobodnem trgu pa so ostali nespremenjeni.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je Volna škoda pri mlačnosti tendenci notirala 664 do 665. Do zaključitve je prišlo v 6% dalmatinskih agrarnih oveznicah po 78 in v delnicah Trboveljske po 360 do 365. Beograjska borza danes ni poslovala.

DEVIZE

Ljubljana. Oficijelni tečaj: London 174 57 — 177,77, New York 4425 — 4485, Curih 1028,64 — 1038,64. Tečaj na svobodnem trgu: London 215,90 — 219,10, New York 5480 — 5520, Curih 1271,10 — 1281,10. Privatni kuring: Berlin 1772 — 1792, grški benci 40 den.

Curih. Beograd 10. Pariz 8,80, London 18,1250, New York 431, Bruselj 69, Milan 21,75, Madrid 40, Amsterdam 229, B. in 172,50, Stockholm 102,75, C. s. 98,50, K. benhavn 83,50, S. fia 4,25, L. i. bora 17,4, Budimpešta 85, Atene 3,00, Carigrad 3,3750, Bukarešta 2,15.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: 4%—4,5, 4% agrarne 57 bl., 4% severne agrarne 55 bl., 6% begunjske 80—83, 6% dalm. agrarne 77—78 (78), 6% šumske 76—79, 7% stabiliz. 95 den., 7% invest. 99—100, 7% Seligman 103 den., 7% Blair 97 den., 8% Blair 106—107, dehnice: Narodna banka 7050 den., PAB 198 den., Trboveljska 360—365 (360—365).

Blagovna tržišća

2170

+ Chicago, 8. januarja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 87,625, za julij 82,50; korusa: za julij 62,75, za sept. 62,625.

Ukinjeni vlaki

S prihodnjo sredo bo nehale voziti v državi okrog 200 vlakov, od tega okrog 50 v Sloveniji

Beograd, 8. jan. p. Po odloku generalne železniške direkcije bo s 15. januarjem ukinjenih okrog 200 vlakov na raznih progah. Med drugimi so ukinjeni brzovlak Beograd — Zagreb, ki odhaja iz Beograda ob 23. in obratni brzovlak Zagreb — Beograd, ki odhaja iz Zagreba ob 23.20. Na področju ljubljanske železniške direkcije so ukinjeni naslednji vlaki:

Ljubljana — Zagreb: brzovlak št. 3, ki odhaja iz Ljubljane ob 9.20, in obratni brzovlak št. 4, ki odhaja iz Zagreba ob 22.25. Zagreb — Zidani most: brzovlak št. 506, ki odhaja iz Zagreba ob 12.40 in obratni brzovlak št. 503, ki odhaja iz Zidanega mosta ob 15.57.

Ljubljana — Litija: osebni vlak št. 535, ki odhaja iz Ljubljane ob 12.45 in obratni vlak št. 632, ki odhaja iz Litije ob 14.28.

Maribor — Poljčane: osebni vlak št. 533, ki odhaja iz Maribora ob 13.

Rogatec — Grobelno: osebni vlak št. 2118, ki odhaja iz Rogatca ob 14.23, in obratni vlak 2919, ki odhaja iz Grobelnega ob 15.02.

Slovenska Bistrica mesto — Slovenska Bistrica: vlak št. 8339, ki odhaja iz mesta ob 13.20 in obratni vlak št. 8340, ki odhaja iz glavne postaje ob 13.42.

Konjice — Poljčane: vlak št. 8237, ki odhaja iz Konjice ob 17.47, obratni vlak št. 8238, ki odhaja iz Poljčan ob 18.55, ter vlak št. 8239, ki odhaja iz Zreč ob 20.24.

Ljubljana — Kranj: vlak št. 922, ki odhaja iz Ljubljane ob 13.28 ter obratni vlak št. 927, ki odhaja iz Kranja ob 14.28.

Ljubljana — Bistrica — Boh. Jezero: vlak št. 912, ki odhaja iz Ljubljane ob 8.

Jesenice — Ljubljana: vlak 923, ki odhaja iz Jesenice ob 16.10.

Jesenice — Bohinjsko Jezero: vlak št. 912, ki odhaja iz Jesenice ob 10.27; namesto tega se uvede nov vlak št. 920, ki bo odhajal iz Jesenice ob 7.55.

Jesenice — Planica: vlak št. 8612, ki odhaja iz Jesenice ob 10.22, namesto tega se zopet uvede vlak št. 8620, ki bo odhajal iz Jesenice ob 8.09.

Ljubljana — Kamnik: vlak št. 8414, ki odhaja iz Ljubljane ob 8.10, in obratni vlak št. 8415, ki odhaja iz Kamnika ob 9.47.

Kranj — Tržič: vlak št. 8512, ki odhaja iz Kranja ob 9.05, ter obratni vlak št. 8513, ki odhaja iz Tržiča ob 10.49.

Ormož — Murska Sobota: vlak št. 8722, ki odhaja iz Ormoža ob 5.14, in obratni vlak št. 8713, ki odhaja iz Murske Sobotte ob 7.10.

Murska Sobota—Hodoš: vlak št. 8734, ki odhaja iz Murske Sobotte ob 11.50, ter obratni vlak št. 8735, ki odhaja iz Hodoša ob 13.24.

Ljutomer—Gornja Radgona: vlak št. 8822, ki odhaja iz Ljutomera ob 6.10, in vlak št. 8824, ki odhaja iz Ljutomera ob 16.20, ter obratna vlaka 8813 in 8827, ki odhajata iz Gornje Radgone ob 7.03 in ob 17.44.

Celje—Velenje: vlak št. 9120, ki odhaja iz Celja ob 19.05, ter obratni vlak št. 9121, ki odhaja iz Velenja ob 20.33.

Metlika—Črnomelj: vlak št. 9220, ki odhaja iz Metlike ob 14.21, in obratni vlak št. 9223, ki odhaja iz Črnomlja ob 15.01.

Karlovac—Novo mesto: vlak št. 9224, ki odhaja iz Karlovca ob 19.10, in obratni vlak št. 9219, ki odhaja iz Novega mesta ob 21.13.

Sevnica—Trebneje: vlak št. 9416, ki odhaja iz Sevnice ob 10.55, in obratni vlak št. 9417, ki odhaja iz Trebnjeja ob 16.30.

Sevnica—Zidani most: vlak št. 3432, ki odhaja iz Sevnice ob 8.28.

Novo mesto—Straža Toplice: vlak št. 9534, ki odhaja iz Novega mesta ob 7.44 in obratni vlak št. 9535, ki odhaja iz Straže—Toplice ob 8.13.

Tržišće—St. Janž: vlak št. 9712, ki odhaja iz Tržišća ob 11.20, in obratni vlak št. 9713, ki odhaja iz St. Janža ob 11.30.

Ljubljana—Maribor: vlak št. 617—513, ki odhaja iz Ljubljane ob 7.55 ter obratni vlak št. 527—630, ki odhaja iz Maribora ob 20.55.

BELEŽKE

Za spoštovanje avtoritete

»Samouprava«, službeno glasilo Jugoslovenske radikalne zveze, posveča uvodnik nalogom stranke in njenih pristav v letošnjem letu. List pravi med drugim:

»Ne smemo dovoliti, da bi drugi delali mi pa držali roke križem. Predvsem moramo opozoriti na potrebo spoštovanja avtoritete med nami. Spoštovati moramo naše pravke in odlične strankine delavce, ki so že prekaljeni v političnih bojih in prežeti življenjskih izkušnih vsake vrste. Apeliramo na vse člane naše stranke, da spoštujejo avtoriteto kravnih stranknih pravkov, med njimi rošeno tistih, ki so bili že narodni poslanci in senatorji ter imajo potrebno znanje in rutino za važne politične zadeve v današnjih težkih in odgovornih časih. Danes se ne smemo cepiti misli, da je nastopil usoden trenutek za prečiščevanje političnih obračunov. Tako postojala je in lahko usodna psl dice in je v današnjih časih vse prei kakor resno in potrebno. Avtoritete, ki jih imamo, moramo čuvati, ne pa rušiti in zmanjševati njihov ugled. Časi so taki, da moramo čuvati in braniti vsako avtoriteto, ker jo bomo morali še krvavo potrebovali v resnih trenutkih.«

Nato postavlja »Samouprava« slovenske pristave JNZ za zled ostalim pristavem po državi, kako je treba delati v stranki in čuvati avtoriteto lokalnih voditeljev in pravkov stranke.

Delavski strokovni pokreti na Hrvaškem

V Zagrebu je bila v soboto in nedeljo seja zagrebske Delavske zbornice, ki je v rokah predstavnikov Hrvatske delavske zveze (HRS), delavske organizacije Hrvatske seljaške stranke. Na seji so ugotovili, da je bilo sklenjenih na področju zagrebske Delavske zbornice preteklo leto 397 kolektivnih pogodb. Od tega so jih sklenili predstavniki HRS 277, socialističnih sindikatov 98, HRS in socialisti skupaj 6. Zveza hrvatskih zasebnih nameščenecv 12, Jugoraz 2, po enega pa grafiki in HRS skupaj z zvezo zasebnih nameščenecv. Preteklo leto je stavalno na ozemlju zagrebske Delavske zbornice v raznih stvarkah 11.622 delavcev. Predsednik zbornice je dalje sporočil, da bo zbornica prevzela v svojo last premoženje nedavno razpuščenih socialističnih strokovnih organizacij. Naglasil je tudi potrebo ustanovitve samo ene delavske strokovne organizacije za ozemlje banovine Hrvatske. Končno je bil sprejet sklep, naj se preimenuje zagrebska Delavska zbornica v Hrvatsko delavsko zbornico.

Razpust ene od zagrebskih organizacij HSS

Predsednik sreske organizacije HSS za mesto Zagreb dr. Josip Reberski je razpustil zagrebsko 16. okrajno organizacijo, kateri je predsedoval mestni svetnik Josip Vidoni. Člani te organizacije bodo prevedeni v članstvo drugih zagrebskih okrajnih organizacij HSS. Razpust utemeljuje dr. Reberski s tem, da je Vidoni govoril o neki skuhinji in kači v Frankopanski ulici in ga s tem hudo žalil. Obenem z razpustom 16. okrajne organizacije je bilo tudi sklenjeno izročiti g. Vidonija častnemu razsodišču stranke.

Boj proti korupciji v Bolgariji

V sofijskem »Miru« je izšel te dni v zvezi z zakonskim predlogom o najstrožjem pobjanju korupcije članek, iz katerega po- snemamo:

SPORT

Drsalna sezona spet oživela

Drevi ob 18.30 drsalna prireditve v korist zimske pomoči, v nedeljo ob 14.30 mednarodni nastop med KAC iz Celovca in domačo Ilirijo

Drevi ob 18.30 bodo nastopili drsalci in hokejisti na drsalnišči Ilirije, in sicer za zimsko pomoč, za podporo siromašnim. Tudi naši sportniki na ledu hočejo pomagati onim, ki nimajo strehe, tople hrane in obleke in zato bodo drevi nabirali dinarje od vseh tistih dobrih Ljubljancev, ki jim je všeč drsalni sport. Pokazali bodo vse, kar znajo in zmorejo in zato bo vsak, ki rad gleda umetno drsanje in vsak, ki mu je všeč hitra hokejska igra, prišel na svoj račun.

Nastopili bodo po večini sami drž. prvaki: Silva Palme, Emanuel Thuma, Jože Biber in Janez Betetto, razen teh pa še naše in naši najmlajši, ki so si pod vodstvom g. ing. Bloudika pridobili že toliko znanja, da bodo kmalu v napot starejšim.

Na državni prvak v hokeju na ledu pa bo pokazal s svojimi igralci vse zanimivosti te igre.

Prosim občno, naj v čim večjem številu obišče to dobrodelno prireditev.

★ Po štiriletnem presledku bomo v nedeljo ob 14.30 spet videli v Ljubljani moštvo

Včeraj so tekmovali na Pokljuki

Na klubski prireditvi SmK Ljubljane, na kateri je startala tudi naša vojaška smučarska reprezentanca, je zmagal internacionalc Franc Smolej, član SK Bratstva

Pokljuka, 8. januarja
Danes dopoldne ob 9. je SmK Ljubljana ob krasnem sončnem vremenu in v idealnih snežnih razmerah izvedel svoje klubsko prvenstvo v smučskem teku na 15 km dolgi progi. Tekmovanja se je udeležila tudi vojaška ekipa pod vodstvom trenerja Franca Smoleja, ki se na Pokljuki pripravlja za svoj mednarodni nastop na svetovnem smučarskem prvenstvu v Cortini. Na startu se je javilo 33 tekmovalcev, med katerimi se je spet Smolej pokazal kot nepremagljivi mojster in z velikim naskokom pred ostalimi zasedel prvo mesto.

V skupni klasifikaciji je bil vrstni red tekmovalcev na cilju naslednji:

1. Smolej Franc (Bratstvo) 1:00:10, 2. Robnik Rudolf (Ljubljana) 1:02:22, 3. Korenin Franc (Lj) 1:03:12, 4. Pogačnik Anton (Pr) 1:04:12, 5. Švigelj Jože (Lj) 1:04:16, 6. Kranjc Emil (vojak) 1:04:23, 7. Crnobori Drago (Lj) 1:04:35, 8. Brumec Anton (Lj) 1:04:49, 9. Jazbec Ladislav

»V sedanjih napetih časih je predvsem potrebno, da ohranimo visoko raven narodne morale in duha, pa da ne dopustimo nobenega prekrška korupcije ali nezakonite obogatitve državnih uslužbenecv ali zasebnikov. Te prekrške moramo strogo kaznovati, nezakonito pridobljena bogastva pa zaseči v korist države. Toda treba je upoštevati tudi drugo plat vprašanja, ako hočemo ohraniti visoko moralo naših državnih funkcionarjev. Bolgarski uradnik je zelo slabo plačan in s tem, kar dobiva, ne more izhajati. Zato je potrebno izboljšati njegov položaj, ako hočemo slabše odvrti od skušnjave, da bi si nezakonito pridobili, česar nimajo, da bi dostojno živeli.«

Bolgarija in vojna

Bolgarski vladni organ »Dnes« je objavil te dni uvodnik, v katerem razpravlja o položaju Bolgarije. List piše med drugim:

»V sedanji vojni, ko so večerajšje zamislili glede reda in zgradbe postale blede senca preteklosti, se pred Bolgare postavlja tole vprašanje: Ali lahko, čeprav smo izven vojne, mirno kot olimpijski bogovi opazujemo ves sedanji dinamizem? Tudi v tem pogledu moramo, kakor drugi, korakati z ritmom dobe. Kajti, ako bomo zamudili vlak ali ostali od zadaj, bi bil sleherni poskus prerokovanja, ki bi nam hotelo nazkazati mesto na zemlji, zgolj izguba. Ako pa naj korakamo s časom, ki beži naglo kot strela, je prvi pogoj za nas Bolgare ta, da ostanemo edini in pripravljeni na vse žrtve ob našem vrhovnem poglavarju — carju.«

„Slovenec“ pred sodiščem

Ljubljana, 8. januarja
Pred tričlanskim senatom za tiskovne delike, ki mu je predsedoval s. o. s. Ivan Brelih in sta v njem sodelovala s. o. s. Rajko Lederhas in dr. Julij Felaher, je bila danes dopoldne razprava proti odgovornemu uredniku »Slovenca« zaradi klevete v smislu tiskovnega zakona. Proti odgovornemu uredniku, ki ga je zastopal odvetnik Miloš Stare, je že od lani tekle postopne zaradi uvodnika pod naslovom »Politični nastop komunistov v Sloveniji«, ki je bil objavljen v »Slovencu« proti koncu novembra l. 1939 in je uvodničar v njem polemiziral s številnimi podpisniki političnega letaka z naslovom »Kaj hočemo«.

Današnji razpravi je prisostvovalo poleg obtoženčevega zastopnika še pet odvetnikov, zastopnikov nekaterih vidnejših tožiteljev in sicer dr. Milan Lemež, dr. Drago Marušič, dr. Hel. Modic, dr. Igo Gruden in dr. Anton Urbanc. V njihovem imenu je skupno za vse tožitelje prebral obtožnico dr. Lemež, ki je dolžila obtoženega urednika, da je v dotičnem uvodniku poleg polemike s političnimi nasprotniki iznesel tudi klevete v smislu tiskovnega zakona s tem, da je zlasti vidnejše podpisnike, predvsem iz kroga intelektualcev, ki jih je tudi imenoma navajal, označil kot »lažnike«, »politične veterjake« in »plačane moskovske priganjate.«

Kakor že v dveh prejšnjih pravih, ki sta jih dva izmed podpisnikov vodila in tudi dobila z obsojdo odgovornega urednika, je tudi v današnji pravi, v kateri je bilo zbranih več tožiteljev, šel zagovor obtoženega v tej smeri, da se inkriminirana izvajanja niso nanašala na tožitelje. Toda kakor v prejšnjih pravih, s katerima se trenutno bavi še kasacija, je bil tudi po današnji polurni razpravi odgovorni urednik obsojen zaradi klevete v smislu čl. 52. tiskovnega zakona. Obsojen je bil na 360 din globe ter po 200 din odškodnine vsakemu tožitelju. Njegov zastopnik je prijavil revizijo.

celovškega KAC, prvaka bivše Avstrije. Vsem obiskovalcem hokeja je gotovo še dobro v spominu nastop tega simpatičnega moštva, ki je v prvih letih našega hokeja, gostovalo večkrat pri nas in pokazalo igr, ki je bila po znanju res pravi hokej na ledu.

Razmere so bile pač take, da Ilirija zadnja leta ni mogla pridobiti tega moštva za gostovanje v Ljubljani. Zda se ji je to posrečilo in bo igrala prvo tekmo z njimi v soboto zvečer na Jesenicah, kjer ima KID svoje zimskosportne igre, v nedeljo popoldne pa v Ljubljani.

Moštvo KAC spada danes med četvorico najboljših klubov Nemčije. In kdor je morda v tej sezoni po tujih časopisih zasledoval rezultate tega moštva doma in v tujini, mora priznati da so odlični.

Naš državni prvak tudi vsako leto napreduje, zato bo ta tekma napeta in ostra ter vsakakor glavni dogodek letošnje hokejske sezone v Ljubljani.

Vstopnina bo nizka.

BSK : Jugoslavija 1:0 (0:0)

— Beograd, 8. jan.

Danes popoldne je bila na igrišču BSK v lepem vremenu odigrana prijateljska tekma med domačima rivaloma BSK in Jugoslavijo. Na igrišču se je zbralo okoli 4000 gledalcev. Edini gol tekme je zabil Bžović v 16. min. drugega polčasa. BSK je imel ves čas igre — razen v prvih 10 minutah druge polovice — prvo besedo, medtem ko je Jugoslavija igrala proti kon-

cu precej ostro, pri čemer se je zaman trudila, da bi izenačila. BSK je zmagal več ko zaslužno.

Tekmo je sodil g. Vasa Stefanović.

V nekaj vrstah Klubske tekme SK Kamnika

Kamnjk, 7. jan.
Zimski sport se je v Kamniku spet lepo razmahnil. Dorasla je nova garda zimskih sportnikov, ki z uspehom stopa na mesto, ki je zdaj bilo nekaj časa prazno. Posebno razveseljuje to dejstvo, da je zimski sport prodir med delavsko in kmečko mladino, kateri pripada tudi večina tekmovalcev SK Kamnika.

Pred 8 leti je SK Kamnik zgradil prvo smučsko skakalnico na teritoriju takratnega LZSP. Pod agilnim vodstvom sedanjih funkcionarjev je zdaj dogradil poleg velike skakalnice še manjšo za skoke do 15 m, na kateri se bo mladina vežbala za nastope na večji skakalnici. Klub ima mnogo ambicioznih mladih moči, ki komaj čakajo, da bo dovolj snega na skakalnici. Če ga ne bo naletelo izpod neba, ga bodo sportniki sami nanosili na malo skakalnico, da bo to nedeljo lahko odprta.

Na praznik je SK Kamnik organiziral smučske tekme s startom in ciljem na Glavnem trgu. Redko je bilo na kateri prireditvi toliko ljudi na trgu kakor to pot. Zasluga za to gre pač neumornemu klubovemu odborniku g. Stuziju, ki je montiral na startu ojačevalce in držal z njim občinstvo v stalnem zanimanju.

Proga za seniorje je bila dolga 16 km in je tekla v dveh krogih mimo skakalnice do Tunje in nazaj. V ostri konkurenci je zmagal Jože Janežič v času 1:34:55, 2. Adolf Ravnik 1:38:15, 3. Albin Potokar, 4. Milan Janežič.

Juniorji so smučali 8 km daleč v naslednjem redu: 1. Milan Terpinec 44:50, 2. Božo Janežič, 3. Jaroslav Križ, 4. Franc Primožič.

Mladina je tekmovala na 3 km dolgi progi. Uspeh: 1. Franc Balon 15:32, 2. Jože Rems, 3. Adolf Jeglič, 4. Zvonko Gjurin.

Organizacija tekmovalja je bila pod vodstvom predsednika kluba dr. Žvoklja in načelnika smučske sekcije dr. Levičnika, kakor smo v Kamniku vedno navajeni, odlična. Med občinstvom so tekme zbudile veliko pozornost, kar nam daje upanje, da bo zimski sport deležen v Kamniku še lepšega napredka.

Prvenstvo Celja v table-tenisu

Table-teniška sekcija SK Celja je priredila v soboto in nedeljo v dvorani gostilne »Jugoslovane« v Gaberju pri Celju table-te-

niški turnir za prvenstvo mesta Celja. Med seniorji si je priložil prvenstvo v singlu Rebešek (SK Atletik), med moštvi pa moštvo Atletikov (Coh-Rebešek). Rebešek in moštvo Atletikov sta si priložila oba prehodna pokala. Rezultati so bili naslednji:

Single juniorji: 1. Vrečić E. (Atletik); 2. Nunčič M. (SK Celje); 3. Fijavž (Celje).
Single seniorji: Polfinale: Vrečić E.: Zorko 2:1, Rebešek—Božič 2:1, Coh—Vrečić K. 2:1, Latinović—Dobovišek 2:0. Četrtfinale: Vrečić—Rebešek 1:3, Vrečić—Coh 0:3, Vrečić—Latinović 1:3, Rebešek—Coh 3:0, Rebešek—Latinović 3:2, Coh—Latinović 3:0. Končni rezultat: 1. Rebešek, 2. Coh (oba Atletik), 3. Latinović (Celje), 4. Vrečić (Atletik).

Moštva: 1. Coh—Rebešek (Atletik), 2. Vrečić I—II (Atletik), 3. Božič—Latinović (Celje).

Double: 1. Coh—Rebešek (Atletik), 2. Zorko—Dobovišek (Celje), 3. Latinović—Božič (Celje).

★ V hokejskem sportu bo v kratkem, če bodo vremenske razmere ostale vsaj takšne, kakor so zdaj, nekaj prav zanimivih dogodkov. Hrvatska reprezentanca je odpotovala na Koroško, kjer bo odigrala dve tekmi v Celovcu in Beljaku. Moštvo na to turnejo niti ni moglo oditi kompletno. Prve dni prihodnjega tedna namerava jugoslovenska hokejska reprezentanca, ki jo bo sestavljalo kompletno moštvo državnega prvaka Ilirije ter Popovića iz Beograda in Stipetića iz Zagreba, odpotovati v Bukarešto, kjer bo v dnevih 14. in 15. t. m. hokejski turnir med reprezentancami Slovaške, Rumunije in Jugoslavije. Laskavo je tudi vabilo, ki ga je prejela vrhovna drsalna zveza iz Budimpešte, in sicer na meddržavno tekmo z Madžarsko. Pogajanje glede tega dvoboja še niso zaključena. Največji dogodek za naše hokejiste izven doma pa bo vsakakor njihov nastop na prireditvah zimskosportnega tedna v Ga-Pa sredi februarja, kjer se bodo na velikem turnirju pomerili z nekaterimi močnimi izbranimi moštvi.

DREVI OBČNI ZBOR SK LJUBLJANE

Upravni odbor SK Ljubljane opozarja gg. pokrovitelje in starešine ter vse članstvo na klubov občni zbor, ki bo drevi dne 9. t. m. v salonu restavracije pri »Šestici«.

Tudi letos čakajo klub težavne naloge, zato je polnoštevilna udeležba članstva nujno potrebna.

Kot reprezentanco mesta Ljubljane je ljubljanska zimskosportna podzveza za sobotne in nedeljske prireditve KID na Jesenicah določila naslednje moštvo: za tek:



Pri kašlju

REMEDIA
Quajacol
SIRUP

v tem originalnem zavitku
Dobiva se v vseh lekarnah

Glavno zastopstvo za Slovenijo:
Apoteka Bahover — Ljubljana.



**KUPUJTE
KNJIGE**

**v knjigarni Tiskovne zadruga
v Ljubljani — Šelenburgova ulica št. 3.**



Mirno je v Gospodu zaspala naša predobra mama, sestra, gospa

Terezija Lazar

posestnica in mesarica v Kropi

Pogreb drage pokojnice bo v petek, dne 10. januarja ob 16. uri popoldne, iz hiše žalosti, na pokopališče sv. Lenarta v Kropi.

Kropa, Ljubljana, Trbovlje, Kaštelj Stari, dne 8. januarja 1941.

Globoko žalujoče rodbine:

Lazar, ravnatelj Zupan, dr. Krasnik, kapetan Grošelj in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Za prisrčne izraze sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli osebno ali pismeno ob prerani izgubi našega nad vse ljubljeneža moža, očeta, starca očeta itd., gospoda

Josipa Haucka

podjetnika in posestnika

se tem potom najiskrenejše zahvalujemo. Posebno se zahvaljujemo zdravniku g. dr. Jenšterju, zastopnikom TPD, delavski in sokolski godbi, lovskim društvom, gasilskim četam, govornikom gg. Jesihu in Tržanu, vsem društvom, ki so bila številno zastopana, darovalcem vencev in končno vsem, ki so dragega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Trbovlje, dne 8. januarja 1941.

Zalujoči ostali

Istenič, Korenin, rezerva Starman; za stroke: Klančnik Karol, Florjančič rez. Božič; za veselašlom: Voller, Molnar, Megušar, Reich rezerva Wisjak. — Vodja moštva: Vučnik.

SK Jadran. Jutri ob 20. seja prireditvenega in upravnega odbora v gostilni Lovšin, Gradišče. Prosim polnoštevilne udeležbe in točnosti. Predsednik.

Zavarovalnica

»ANKER«

podružnica Ljubljana, Kralja Petra trg 8 sprejme več zastopnikov pod zelo ugodnimi pogoji. Interesenti naj se ogledajo od 9.—12. v pisarni ali pa vložijo pismene ponudbe.



MOJSTER

za kotonstroje z dolgoletno prakso in odličnimi referencami

SE SPREJME

takoj v podjetje v BEOGRADU. Pismene ponudbe pod šifro »1393« na Propagando d. d., Beograd, Poštanski pret. 409.

MOSKI

PRI ŽIVČNI SLABOSTI

poskusite OKASA tablete

Orig. zavoj 110 — dan

Dobro se v vsaki lekarni

Po želji pošljemo literaturo

Poljuno diskretno

LEKARNA DELINI

BEGRAD, KNEŽMIRJAVOVA

Čl. a. mer. 202 C. Op. 500-1934

**Boljše brije in dalje
traja ...**



Zahtevajte novsod britvico

ALCOSO

KITARE

Kdor izdeluje dobre, cenejše gitare, naj nam pošlje svojo ponudbo. — Rabimo stalno večjo količino. — Ponudbe poslati pod »KITARE« na ogl. odd. »Jutra«.



Združenje pekov v Ljubljani obvešča svoje člane, da je preminul njegov dolgoletni član, gospod

Arbi Ivan

pek. mojster v Ljubljani Zvezdarska ul.

Draga pokojnika sprejmi k večnemu počitku v četrtek, dne 9. t. m. ob 3. uri popoldne iz kapele sv. Andreja na Žalah, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 8. januarja 1941.

UPRAVA

Jakec Skok in Skakec

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih.

TRETJE POGlavJE



36.

Tam pod oboki birt Anže ga pije in angelčki zgolj me melodije. Za sodi pa peklenska dva čepita in tiho, a široko se režita.

